

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti

Objavljen 3. listopada 2022.

Strojno pročišćen iz: NN 141/2013, NN 39/2015, NN 130/2017, NN 118/2018, NN 21/2022, NN 114/2022

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-radioloskoj-i-nuklearnoj-sigurnosti/

Sadržaj

I. OPĆE ODREDBE	5
Sadržaj	5
Isključenje od primjene Zakona	6
Pojmovi	6
II. NADLEŽNOST ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST	20
III. ODOBRENJA I DOZVOLE	23
Obavijest o namjeri	23
Odobranje obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja	23
Izuzeća	24
Najava namjere obavljanja djelatnosti	25
Odobrenje za obavljanje nuklearnih djelatnosti	25
Analiza sigurnosti područja za smještaj nuklearnog postrojenja	25
Gradnja koja utječe na nuklearnu sigurnost	25
Suglasnost za gradnju nuklearnog postrojenja	26
Pokusni rad nuklearnog postrojenja	26
Suglasnost na uporabnu dozvolu	27
Ukidanje odobrenja	27
Odgovornosti nositelja odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i nositelja odobrenja za obavljanje nuklearne djelatnosti	27
Uvoz, izvoz, prijevoz i provoz	28
IV. RADIOLOŠKA I NUKLEARNA SIGURNOST	28
1. Načela radiološke sigurnosti	28
2. Mjere radiološke sigurnosti	29
Granice ozračenja, preporučena dozna ograničenja i referentne razine	29
Dobne granice za izložene radnike i osobe koje se obučavaju ili obrazuju	29
Zaštita tijekom trudnoće i dojenja	29
Medicinsko ozračenje	30
Nemedicinsko ozračenje	30
Stručnjak za medicinsku fiziku	30
Mjerenje osobnog ozračenja	31
Zdravstvena sposobnost	32
Obveze obrazovnih ustanova	32
Uvjeti za prostor i uređaje	32
Obveze nositelja odobrenja	33
Način, opseg i rokovi utvrđivanja i ispitivanja, sadržaj izvješća te učestalost, rokovi i postupak izvješćivanja	34
Obveza provođenja mjera samozaštite	35
Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja	35
Zabrana uporabe radioaktivnih tvari	36
Stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja	37
Vanjski izloženi radnici	38

3. Nuklearna sigurnost	39
Zabrana i odgovornost za sigurnost nuklearnih postrojenja	39
Uporaba pogonskog iskustva	40
Povremeni sigurnosni pregled	40
Izješćivanje o pogonu postrojenja	40
4. Ovlašteni stručni tehnički servisi i ovlašteni izvršitelji nuklearne sigurnosti.	41
Ovlašteni stručni tehnički servisi	41
Ovlašteni izvršitelji za nuklearnu sigurnost	41
Strane pravne ili fizičke osobe	41
5. Osiguranje kvalitete	41
6. Stručna osposobljenost	42
V. RADIOAKTIVNI OTPAD I ISTROŠENO NUKLEARNO GORIVO.	43
Zbrinjavanje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva	43
Odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora	44
Upravljanje, dugoročni nadzor i održavanje zatvorenog odlagališta	44
Krajnja odgovornost za financiranje zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva	45
Zabrana uvoza radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva	46
Strategija zbrinjavanja radioaktivnog otpada, istrošenog nuklearnog goriva, iskorištenih zatvorenih radioaktivnih izvora i izvora ionizirajućeg zračenja koji se ne namjeravaju dalje koristiti	46
VI. ODGOVOR NA IZVANREDNI DOGAĐAJ.	49
Plan i program mjera zaštite u slučaju izvanrednog događaja	49
Obveze nositelja odobrenja u planiranju odgovora na izvanredni događaj	49
Međunarodno izvješćivanje i suradnja	50
Sanacija	50
Supsidijarna odgovornost Republike Hrvatske	50
Sanacija onečišćenja većih razmjera.	51
Akcijski plan za radon	51
Postojeće ozračenje	53
VII. NUKLEARNO OSIGURANJE	53
Pravilnik o nuklearnom osiguranju	54
Povrat radioaktivnog ili nuklearnog materijala izvan nadzora.	55
Međunarodna suradnja i pomoć na području nuklearnog osiguranja	55
VIII. NEŠIRENJE NUKLEARNOG ORUŽJA	56
Dozvole i zabrana proizvodnje, posjedovanja i uporabe nuklearnih materijala i posebne opreme	56
IX. PRAĆENJE STANJA RADIOAKTIVNOSTI OKOLIŠA.	56
X. IZVJEŠĆE I OBVEZA SAMOPROCJENE.	56
Obveza izvješćivanja	56
Sadržaj izvješća.	57
Obveza i provođenje samoprocjene i stručnih pregleda	57

XI. OČEVIDNICI	58
Obveza vođenja i sadržaj očevidnika	58
XII. FINANCIJSKE OBVEZE	58
Osiguranje financijskih sredstava za sigurnost nuklearnog postrojenja	58
XIII. INSPEKCIJSKI NADZOR	59
Inspektori	59
Službena iskaznica, značka i službena odora	59
Prava, obveze i ovlasti inspektora	59
XIV. PREKRŠAJNE ODREDBE	63
Prekršaji	63
XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	70
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	73

ZAKON O RADIOLOŠKOJ I NUKLEARNOJ SIGURNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom određuju mjere radiološke i nuklearne sigurnosti, mjere nuklearnog osiguranja, evidentiranja i nadzora nuklearnog materijala te druge mjere neširenja nuklearnog oružja pri obavljanju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnih djelatnosti te djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora, u svrhu omogućavanja primjerene zaštite pojedinaca, društva i okoliša, u sadašnjosti i budućnosti, od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja i omogućavanja sigurnog obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnih djelatnosti, djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora te nuklearnog osiguranja izvora ionizirajućeg zračenja i nuklearnih postrojenja.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na nuklearna postrojenja primjenjuju se na svako civilno nuklearno postrojenje za koje se izdaje odobrenje.

Članak 2.

(1) Ovaj Zakon sadržava odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1493/93 od 8. lipnja 1993. o pošiljkama radioaktivnih tvari između država članica (SL L 148, 19. 6. 1993.)
- Uredbom Komisije (Euratom) br. 302/2005 od 8. veljače 2005. o primjeni nadzora sigurnosti Euratoma (SL L 54, 28. 2. 2005.)
- Uredbom Komisije (Euratom) br. 66/2006 od 16. siječnja 2006. o izuzeću prijenosa malih količina ruda, sirovina i posebnih fisibilnih materijala od primjene pravila poglavlja o opskrbi (SL L 11, 17. 1. 2006.)
- Direktivom Vijeća 2006/117/Euratom od 20. studenoga 2006. o nadzoru i kontroli pošiljaka radioaktivnog otpada i istrošenog goriva (SL L 337, 5. 12. 2006.)
- Direktivom Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 172, 2. 7. 2009.)
- Direktivom Vijeća 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom (SL L 199, 2. 8. 2011.)
- Direktivom Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17. 1. 2014.)

– Direktivom Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 219, 25. 7. 2014.).

(2) Za provođenje uredbi iz stavka 1. ovoga članka nadležno je Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(3) Ovaj se Zakon donosi uzimajući u obzir postupak obavješćivanja na temelju Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17. 9. 2015.).

Isključenje od primjene Zakona

Članak 3.

Ovaj se Zakon ne odnosi na:

- izlaganje prirodnoj razini ionizirajućeg zračenja, kao što su radionuklidi sadržani u ljudskom tijelu i svemirsko zračenje koje je uobičajeno na razini tla
- izlaganje stanovništva ili radnika svemirskom zračenju tijekom leta zrakoplovom ili u svemiru, isključujući posadu zrakoplova ili svemirskog vozila
- izlaganje iznad razine tla radionuklidima prisutnima u nedirnutoj Zemljinoj kori,

osim u slučaju aktivnosti iz članka 9. stavka 5. ovoga Zakona.

Pojmovi

Članak 4.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. aktivacija jest proces u kojem se stabilni nuklid sadržan u nekom materijalu pretvara u radionuklid ozračivanjem tog materijala česticama ili visokoenergetskim fotonima
2. aktivnost jest aktivnost neke količine radionuklida u određenom energijskom stanju u određenom vremenskom razdoblju. Označava se s A i definira se kao omjer dN i dt , gdje je dN očekivana vrijednost broja spontanijh prijelaza u jezgrama atoma iz jednog energijskog stanja u drugo u vremenskom razdoblju dt : $A = dN/dt$. Jedinica za aktivnost je bekerel (Bq)
3. ambalaža izvora jest sklop komponenti koje jamče zadržavanje zatvorenog izvora, a koje nisu dio izvora nego služe za zaštitu izvora tijekom prijevoza i rukovanja
4. apsorbirana doza jest apsorbirana energija po jedinici mase. Označava se s A i definirana je na sljedeći način:

$$D = \frac{\Delta \epsilon}{dm},$$

gdje je

- $\Delta \epsilon$ prosječna energija koju ionizirajuće zračenje daje materiji po jedinici volumena

– dm masa materije u tom elementu volumena.

Za potrebe ovoga Zakona, apsorbirana doza označava dozu usrednjenu po tkivu ili organu. Jedinica za apsorbiranu dozu je grej (Gy) gdje je jedan grej jednak jednom džulu po kilogramu: $1 \text{ Gy} = 1 \text{ J kg}^{-1}$

5. bekerel (Bq) jest naziv za jedinicu aktivnosti. Jedan bekerel jednak je jednom prijelazu (raspadu) u sekundi: $1 \text{ Bq} = 1 \text{ s}^{-1}$

6. Centar za zbrinjavanje radioaktivnog otpada jest ustrojstvena jedinica Fonda za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško, a uključuje postrojenja za predobradu, obradu, kondicioniranje, rukovanje, dugoročno skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora podrijetlom s teritorija Republike Hrvatske, uključujući i središnje skladište te radioaktivnog otpada koji nije nastao na teritoriju Republike Hrvatske, a čija obveza zbrinjavanja proizlazi iz bilateralnih ugovora sklopljenih prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona

7. djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja jest ljudska aktivnost tijekom koje može doći do povećanja ozračenja pojedinca od izvora ionizirajućeg zračenja i smatra se planiranim ozračenjem

8. događaj koji ugrožava nuklearno osiguranje jest događaj s potencijalnim ili stvarnim posljedicama za nuklearno osiguranje

9. efektivna doza jest zbroj težinskih ekvivalentnih doza u svim tkivima i organima tijela kao posljedica unutarnjeg i vanjskog ozračenja. Označava se s E i definirana je na način:

$$E = \sum_T w_T H_T = \sum_T w_T \sum_R w_R D_{T,R}$$

gdje su:

- $D_{T,R}$ apsorbirana doza usrednjena po tkivu ili organu T , kao posljedica vrste ionizirajućeg zračenja R
- w_R težinski koeficijent za pojedinu vrstu ionizirajućeg zračenja
- w_T težinski koeficijent tkiva ili organa T .

Vrijednosti za w_T i w_R bit će propisane pravilnikom iz članka 24. ovoga Zakona. Jedinica za efektivnu dozu je sivert (Sv)

10. ekvivalentna doza jest apsorbirana doza u tkivu ili organu T ponderirana po vrsti i kvaliteti vrste ionizirajućeg zračenja R . Označava se s H_T i definirana je na način:

$$H_{T,R} = w_R D_{T,R}$$

gdje su:

- $D_{T,R}$ apsorbirana doza zbog ionizirajućeg zračenja vrste R , usrednjena po tkivu ili organu T
- w_R težinski koeficijent za pojedinu vrstu ionizirajućeg zračenja.

Kada se polje ionizirajućeg zračenja sastoji od više vrsta ionizirajućeg zračenja i energija, a kojima su pridijeljene odgovarajuće vrijednosti w_R , ukupna ekvivalentna doza H_T je definirana na način:

$$H_T = \sum_R w_R D_{T,R}$$

Vrijednosti za w_T i w_R bit će propisane pravilnikom iz članka 24. ovoga Zakona. Jedinica za ekvivalentnu dozu je sivert (Sv)

11. električni uređaj koji proizvodi ionizirajuće zračenje jest uređaj koji proizvodi ionizirajuće zračenje kao što su rendgensko zračenje, X-zrake, neutroni, elektroni ili druge nabijene čestice
12. fisija jest proces cijepanja jezgre atoma na dva dijela sličnih masa tijekom kojeg dolazi do oslobađanja energije i emisije nekoliko neutrona
13. fizički inventar jest zbroj svih izmjerenih ili procijenjenih količina nuklearnog materijala u šaržama koji je na raspolaganju u određenom vremenu unutar pojedine zone materijalne bilance
14. granica ozračenja jest vrijednost efektivne doze (prema potrebi, očekivane efektivne doze) ili ekvivalentne doze koju pojedinac u određenom razdoblju ne smije premašiti
15. granična vrijednost za izuzimanje iz nadzora jest vrijednost propisana od strane Ministarstva, a izražena preko koncentracije aktivnosti ili ukupne aktivnosti na ili ispod koje se na radioaktivnu tvar ne odnose odredbe ovoga Zakona
16. INES ljestvica jest kategorizacija nuklearnih i radioloških događaja, nezgoda i nesreća kako je odredila Međunarodna agencija za atomsku energiju
17. intervencije jesu sustavne, unaprijed planirane mjere kojima se smanjuje već postojeća razina izlaganja ionizirajućem zračenju ili mogućnost ozračenja ionizirajućim zračenjem koje je posljedica izvanrednog događaja
18. inspekcija jest nadziranje od strane nadležnog tijela nad provedbom odredbi ovoga zakona i podzakonskih akata
19. intervencijske razine jesu razine očekivanoga ozračenja koje bi moglo nastati kao posljedica izvanrednoga događaja ili kroničnoga izlaganja ionizirajućem zračenju u okolišu, kod kojih se poduzimaju posebne zaštitne mjere
20. ionizirajuće zračenje jest prijenos energije u obliku čestica ili elektromagnetskih valova valne dužine 100 nanometara ili manje (frekvencije 3×10^{15} hertza ili veće), a koji mogu izravno ili neizravno proizvoditi ione
21. iskorišteni izvor jest onaj zatvoreni radioaktivni izvor koji se ne koristi ili se ne namjerava koristiti za obavljanje prethodno odobrene djelatnosti, ali se i dalje s njim postupa na propisan i siguran način
22. istrošeno nuklearno gorivo jest nuklearno gorivo koje je bilo ozračeno u reaktorskoj jezgri i iz nje je trajno uklonjeno; istrošeno gorivo može se smatrati uporabljivim izvorom koji se može ponovno preraditi ili ga se može namijeniti za odlaganje ako ga se smatra radioaktivnim otpadom

23. izloženi radnik jest osoba, samozaposlena ili koja radi za poslodavca, za koju postoji vjerojatnost da tijekom obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearne djelatnosti, djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora ili radne aktivnosti bude ozračena iznad granica ozračenja propisanih za pojedinog stanovnika
24. izvanredni događaj jest neuobičajena situacija ili događaj koji uključuje izvor ionizirajućeg zračenja, a koji traži brzo djelovanje radi ublažavanja ozbiljnih štetnih posljedica po ljudsko zdravlje i sigurnost, kvalitetu života, imovinu ili okoliš, ili opasnost koja bi mogla prouzročiti gore navedene štetne posljedice
25. izvanredno ozračenje jest ozračenje kao posljedica izvanrednog događaja
26. izvor bez posjednika jest radioaktivni izvor koji nije pod nadzorom u smislu ovoga Zakona niti je iz tog nadzora izuzet, bilo da nikad nije bio pod nadzorom ili je ostavljen, izgubljen, premješten, ukraden ili na druge načine prenesen bez odobrenja
27. izvor ionizirajućeg zračenja jest svaki uređaj, instalacija ili tvar koja proizvodi ili odašilje ionizirajuće zračenje, a koja nije isključena od primjene ovoga Zakona, uključujući i nuklearni materijal
28. izvor radioaktivnosti jest izvor ionizirajućeg zračenja koji sadržava radioaktivni materijal u svrhu korištenja njegove radioaktivnosti
29. izvorni materijal jest uranij koji sadržava mješavinu izotopa koja se pojavljuje u prirodi, uranij čiji je sadržaj izotopa uranija-235 manji od prirodnog, torij, sve navedene tvari u obliku metala, legure, kemijskih spojeva ili koncentrata, ostale tvari koje sadržavaju jednu od navedenih tvari ili više njih, u koncentraciji koju određuje Ministarstvo
30. kategorija izloženih radnika jest kategorija određena vjerojatnošću da izloženi radnik primi određenu dozu tijekom godine dana. Izloženi radnici mogu pripadati kategoriji A ili kategoriji B. Kriteriji za određivanje kategorije kojoj pojedini izloženi radnik pripada bit će propisani pravilnikom iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona
31. kibernetička sigurnost jest poseban oblik sigurnosti koji se odnosi na sigurnost svih sustava čiji se rad temelji na računalima te svih međusobno povezanih sustava i mreža. Pojmovi IT sigurnost i računalna sigurnost smatraju se istoznačnima pojmu kibernetičke sigurnosti
32. korisnik jest pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje obavlja djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja i koje je obvezno Ministarstvu dostaviti obavijest o namjeri, a izuzeto je od obveze ishođenja odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili rješenja o registraciji
33. kultura nuklearnog osiguranja jest skup karakteristika, stavova i ponašanja pojedinaca, organizacija i institucija kao načina da se podrži, poboljša i održi nuklearno osiguranje

34. medicinsko ozračenje jest izlaganje ionizirajućem zračenju pacijenata ili pojedinaca bez simptoma bolesti tijekom dijagnostičkog pregleda, intervencijskog ili terapijskog postupka u medicini ili dentalnoj medicini u svrhu poboljšanja njihovog zdravlja, kao i izlaganje osoba koje svjesno i dragovoljno pridržavaju pacijenta i pomažu mu tijekom tog dijagnostičkog pregleda, intervencijskog ili terapijskog postupka te osoba koje dragovoljno sudjeluju u medicinskom i biomedicinskom istraživanju koje uključuje uporabu ionizirajućeg zračenja

35. mjere nuklearnog osiguranja jesu mjere čija je svrha spriječiti počinjenje kaznenog ili namjernog neovlaštenog djela koje je usmjereno protiv radioaktivnog i nuklearnog materijala, povezanih građevina ili aktivnosti te pravodobno otkriti i odgovoriti na događaje koji ugrožavaju nuklearno osiguranje

36. mjere zaštite jesu mjere, osim sanacije, koje služe izbjegavanju ili smanjenju doza koje bi inače mogle biti primljene kao posljedica izvanrednog ozračenja ili postojećeg ozračenja

37. moguće ozračenje jest ozračenje koje se ne može očekivati sa sigurnošću, ali može nastati kao posljedica događaja ili slijeda događaja određene vjerojatnosti, uključujući kvarove opreme i ljudske greške

38. načelo opravdanosti u odnosu na djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, odnosno nuklearne djelatnosti ostvaruje se ako djelatnost koja uključuje ozračenje ljudi daje korist izloženim pojedincima ili društvu koja je u svim okolnostima veća od štetnosti zbog izlaganja ionizirajućem zračenju, uvažavajući gospodarske, socijalne i druge čimbenike. Prilikom razmatranja primjene pojedine mjere koja može prouzročiti promjenu puta izlaganja u situacijama postojećeg ozračenja i izvanrednog ozračenja potrebno je utvrditi očekuje li se da će se primjenom te mjere postići veća korist nego šteta, uvažavajući gospodarske, socijalne i druge čimbenike

39. načelo optimizacije zaštite pojedinog stanovnika ili izloženog radnika od ionizirajućeg zračenja ostvaruje se provedbom mjera zaštite kojima se ozračenje pojedinih radnika i drugih osoba, vjerojatnost ozračenja i broj ozračenih osoba smanjuje toliko nisko koliko je razumno moguće, uvažavajući tehničke, organizacijske, gospodarske i socijalne čimbenike. Primjena načela optimizacije ne odnosi se samo na ozračenje u smislu efektivne doze pojedinca, već i ekvivalentnih doza, gdje je to potrebno, kao mjera opreza koja dopušta nesignurnosti glede štete za zdravlje ispod granica za reakciju tkiva

40. načelo ograničenja ozračenja provodi se tako da ozračenje pri planiranom ozračenju mora biti ograničeno, a primijenjene mjere radiološke i nuklearne sigurnosti određene ovim Zakonom moraju osigurati da izlaganje osoba ionizirajućem zračenju neće prijeći utvrđene granice za profesionalno ozračenje, odnosno ozračenje pojedinog stanovnika

41. nadležno tijelo jest jedno ili više tijela državne uprave koja su nadležna za poslove radiološke i nuklearne sigurnosti u državi

42. nadzor jest bilo koji oblik provjere koja se primjenjuje nad ljudskom aktivnošću u svrhu provođenja mjera radiološke i nuklearne sigurnosti te mjera nuklearnog osiguranja

43. nemedicinsko ozračenje jest svako namjerno izlaganje ljudi ionizirajućem zračenju u svrhu dobivanja snimke kada primarna namjera tog izlaganja nije korist za zdravlje pojedinca koji je ozračen
44. nenamjerno ozračenje jest medicinsko ozračenje koje je bitno različito od namjeravanog medicinskog ozračenja sa zadanom svrhom
45. neuobičajeni rad jest operativni postupak koji odstupa od normalnog rada za koji se očekuje da će se pojaviti najmanje jednom tijekom radnog vijeka postrojenja, ali koji, s obzirom na odgovarajuće mjere projektiranja, ne uzrokuje nikakvu znatnu štetu za stavke bitne za sigurnost ili ne dovodi do uvjeta nesreće
46. neželjeno ozračenje jest svako ozračenje pojedinaca, osim radnika koji sudjeluju u odgovoru na izvanredni događaj, nastalo kao rezultat nesreće
47. normalno ozračenje jest ozračenje do kojeg dolazi u redovitim radnim uvjetima za vrijeme rada objekta ili radne aktivnosti (uključujući održavanje, provjeru, razlaganje), uključujući i manje nezgode koje se mogu kontrolirati, odnosno tijekom redovitog rada i predvidljivih događaja za vrijeme rada
48. nositelj odobrenja jest pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojem je dano odobrenje i koje je odgovorno za obavljanje određene djelatnosti s izvorom ionizirajućeg zračenja ili nuklearne djelatnosti ili djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora ili obavljanje radnih aktivnosti. Nositeljem odobrenja smatra se i pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojem je dano rješenje o registraciji
49. nuklearna sigurnost obuhvaća postizanje odgovarajućih pogonskih uvjeta radi sprječavanja izvanrednog događaja ili umanjivanja posljedica izvanrednog događaja, radi zaštite radnika, javnosti i okoliša od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja
50. nuklearne djelatnosti su:
- a) korištenje nuklearnog materijala u energetske svrhe (nuklearni reaktor u nuklearnoj elektrani, nuklearnoj toplani i nuklearnoj propulziji)
 - b) korištenje nuklearnog materijala u istraživačke svrhe (istraživački reaktor)
 - c) obogaćivanje i proizvodnja nuklearnog goriva
 - d) prerada istrošenog goriva
 - e) skladištenje radioaktivnog otpada na lokaciji nuklearnog postrojenja u svrhu pogona nuklearnog postrojenja
 - f) skladištenje i odlaganje istrošenog nuklearnog goriva
51. nuklearni gorivni ciklus podrazumijeva sve djelatnosti u proizvodnji nuklearne energije, uključujući: nalaženje sirovina i proizvodnju nuklearnoga goriva, uporabu nuklearnoga goriva u nuklearnome reaktoru, prestanak rada i razgradnju nuklearnoga postrojenja, zbrinjavanje radioaktivnoga otpada podrijetlom iz nuklearnih postrojenja, zbrinjavanje istrošenog nuklearnog goriva te sva istraživanja u vezi s tim djelatnostima

52. nuklearni materijal uključuje posebni fisibilni materijal, izvorni materijal i rude. Za potrebe nuklearnog osiguranja nuklearni materijal uključuje samo onaj posebni fisibilni materijal i izvorni materijal koji podliježe mjerama nuklearnog osiguranja u skladu s Konvencijom o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala (»Narodne novine« – Međunarodni ugovori, br. 5/01.) i pravilnikom kojim se regulira nuklearno osiguranje

53. nuklearno osiguranje podrazumijeva otkrivanje, sprječavanje te reakciju na neovlašteno uklanjanje (npr. krađu), gubitak, sabotazu, neovlašteni pristup, štetu, neovlašteni prijenos ili druga zlonamjerna djela koja uključuju ili su usmjerena protiv radioaktivnog i nuklearnog materijala ili s njima povezanih građevina, aktivnosti i posebne opreme. Nuklearno osiguranje uključuje kibernetičku sigurnost

54. nuklearno postrojenje jest:

- a) nuklearna elektrana, postrojenje za obogaćivanje, postrojenje za proizvodnju nuklearnog goriva, postrojenje za preradu, istraživački reaktor, skladište istrošenog goriva, odlagalište istrošenog goriva
- b) postrojenje za skladištenje radioaktivnog otpada koje se nalazi na lokaciji i izravno je u vezi s radom nuklearnog postrojenja navedenog pod točkom a) ove definicije

55. obavijest o namjeri jest dokument kojim pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave obavještava Ministarstvo o namjeri obavljanja radnih aktivnosti, djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora

56. obogaćeni uranij jest uranij obogaćen izotopom 235 ili 233, znači uranij koji sadržava izotop 235 ili 233 ili oba u takvoj količini da je omjer zbroja tih izotopa prema izotopu 238 veći od omjera izotopa 235 prema izotopu 238 koji se pojavljuje u prirodi

57. obogaćenje jest odnos zajedničke težine uranija-233 i uranija-235 prema težini ukupnog uranija o kojem je riječ

58. obrada jesu kemijski ili materijalni postupci s radioaktivnim materijalima, uključujući iskopavanje rude, konverziju, obogaćivanje fisijskog ili oplodnog nuklearnog materijala te ponovnu preradu iskorištenog goriva

59. obrana po dubini u nuklearnom osiguranju jest kombinacija sukcesivnih slojeva sustava i mjera zaštite od prijetnji nuklearnom osiguranju

60. očekivana efektivna doza jest zbroj očekivanih ekvivalentnih doza $H_T^{(T)}$ ozračenih organa ili tkiva kao posljedica unosa radionuklida, svaka pomnožena odgovarajućim težinskim koeficijentom tkiva w_T .

Označava se $E^{(T)}$ i definirana je na način:

$$E^{(T)} = \sum_T w_T H_T^{(T)}$$

Kod utvrđivanja $E^{(T)}$, T se izražava u broju godina po kojima se vrši integriranje. Za potrebe poštovanja granica ozračenja, T je razdoblje od 50 godina nakon unosa

radionuklida za odrasle, a u slučaju novorođenčadi i djece do starosti od 70 godina. Jedinica za očekivanu efektivnu dozu je sivert (Sv)

61. očekivana ekvivalentna doza jest integral po vremenu (t) brzine ekvivalentne doze u tkivu ili organu T koju će primiti pojedinac kao posljedicu unosa radionuklida.

Označava se s $H_T(\tau)$ i definirana je na način:

$$H_T(\tau) = \int_{t_0}^{t_0+\tau} \dot{H}_T(t) dt$$

za unos radionuklida u organizam u vremenu t_0 gdje je

$\dot{H}_T(t)$ relevantna brzina ekvivalentne doze u organu ili tkivu T u vremenu t

τ vrijeme po kojem se vrši integriranje.

Kod utvrđivanja $H_T(\tau)$, τ se izražava u broju godina tijekom kojih se vrši integriranje. τ je razdoblje od 50 godina za odrasle, a u slučaju novorođenčadi i djece do starosti od 70 godina. Jedinica za očekivanu ekvivalentnu dozu je sivert (Sv)

62. odlagalište jest građevina čija je svrha odlaganje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora ili istrošenog nuklearnog goriva

63. odlaganje jest djelatnost kontroliranog, trajnog smještaja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva u odlagalište bez namjere da se ponovno uključe u bilo koju djelatnost s radioaktivnim tvarima

64. odobravanje obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja jest upravni postupak kojim Ministarstvo pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dopušta obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja davanjem odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili rješenja o registraciji

65. odobrenje za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja jest rješenje kojim Ministarstvo pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dopušta obavljanje određene djelatnosti s izvorom ionizirajućeg zračenja, isključujući nuklearne djelatnosti

66. odobrenje za obavljanje nuklearne djelatnosti jest rješenje kojim Ministarstvo pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dopušta obavljanje nuklearne djelatnosti

67. odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora jest rješenje kojim Ministarstvo pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dopušta obavljanje određene djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora

68. osiguranje kvalitete jesu sve planirane i sustavno provedene aktivnosti potrebne za osiguranje odgovarajućeg stupnja pouzdanosti da sustav, dijelovi sustava ili postupci udovoljavaju propisanim standardima. Provjera kvalitete sastavni je dio osiguranja kvalitete

69. osiromašeni uranij jest uranij koji sadržava manje izotopa uranija-235 nego prirodni uranij, tj. manje od 0,72 %
70. osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja jest pojedinac koji je tehnički osposobljen za zaštitu od ionizirajućeg zračenja u pitanjima važnim za određenu djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja koju nadzire ili za provedbu mjera radiološke sigurnosti
71. osobe koje svjesno i dragovoljno pridržavaju pacijenta i pomažu mu tijekom dijagnostičkog pregleda, intervencijskog ili terapijskog postupka jesu osobe koje svjesno i dragovoljno pristaju na izlaganje ionizirajućem zračenju pomažući, isključujući u okviru svoga radnog mjesta, u potpori i pružanju pomoći pojedincima tijekom ili nakon medicinskog ozračenja tih pojedinaca
72. otvoreni radioaktivni izvor jest radioaktivni izvor koji nije zatvoreni radioaktivni izvor, a može biti u krutom, tekućem ili plinovitom stanju
73. ovlašteni izvršitelj za nuklearnu sigurnost jest pravna ili fizička osoba koju je Ministarstvo rješenjem ovlastio za obavljanje određenih stručnih poslova iz područja nuklearne sigurnosti
74. ovlašteni stručni tehnički servis jest pravna osoba koju je Ministarstvo rješenjem ovlastio za obavljanje određenih poslova radiološke sigurnosti
75. ozračenje jest izlaganje ionizirajućem zračenju. Ono može biti vanjsko ili unutarnje, ovisno o tome je li izvor ionizirajućeg zračenja izvan ili unutar tijela
76. ozračenje pojedinog stanovnika jest ozračenje pojedinca, isključujući profesionalno ili medicinsko ozračenje
77. ozračenje radonom jest ozračenje radonovim potomcima
78. plan kibernetičke sigurnosti označava provedbu kibernetičke sigurnosti putem organizacijskih uloga, odgovornosti i postupaka. Takav plan detaljno objašnjava način na koji će se postići ciljevi kibernetičke sigurnosti na određenoj lokaciji i dio je Plana nuklearnog osiguranja. Plan treba sadržavati primarne postupke s obzirom na njihovu ranjivost, zaštitne mjere, analizu i mjere ublažavanja posljedica koje je potrebno provesti da bi se uspostavio i održao prihvatljiv kibernetički rizik za određenu lokaciju te omogućio povratak na siguran način rada
79. plan nuklearnog osiguranja jest dokument, koji sastavlja nositelj odobrenja, a pregledava i daje suglasnost Ministarstvo, koji predstavlja detaljan opis mjera nuklearnog osiguranja koje se primjenjuju u građevini u kojoj se radioaktivni izvori, nuklearni materijal ili radioaktivni otpad koriste, privremeno pohranjuju ili zbrinjavaju ili tijekom transporta radioaktivnih izvora, nuklearnog materijala ili radioaktivnog otpada. Uključuje Plan kibernetičke sigurnosti i Plan postupanja pri ugrožavanju nuklearnog osiguranja
80. plan odgovora na izvanredni događaj jest skup pripremniha mjera za planiranje odgovarajućeg odgovora u slučaju izvanrednog ozračenja na temelju pretpostavljenih događaja i s njima povezanih scenarija
81. plan postupanja pri ugrožavanju nuklearnog osiguranja jest unaprijed definirani skup radnji koji predstavlja odgovor na djela koja upućuju na pokušaj

neovlaštenog uklanjanja ili sabotaze, uključujući prijetnje o navedenom, osmišljenih kako bi se takva djela efektivno suzbila. Dio je Plana nuklearnog osiguranja te navodi razumno predvidljive neželjene događaje, planirane radnje (uključujući dojavu nadležnim tijelima) i jasno dodjeljuje odgovornosti

82. planirano ozračenje jest stanje ozračenja koje nastaje tijekom planiranog rada s izvorom ionizirajućeg zračenja ili iz ljudske aktivnosti koja mijenja puteve ozračenja te može dovesti do ozračenja ili mogućeg ozračenja ljudi ili okoliša. U planirano ozračenje mogu se ubrojiti normalno i moguće ozračenje

83. podaci o šarži su ukupna masa svakog elementa nuklearnog materijala, a za plutonij i uranij i izotopni sastav

84. područje izloženosti jest područje koje se nadzire radi zaštite od ionizirajućeg zračenja ili se u njemu primjenjuju posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja, a kojem je pristup kontroliran i/ili ograničen. Područje izloženosti dijeli se na područje nadgledanja i područje posebnog nadgledanja

85. pojedini stanovnik jest fizička osoba, isključujući radnike, pripravnike i studente tijekom njihova rada

86. područje nadgledanja jest dio područja izloženosti koje se nadzire radi zaštite od ionizirajućeg zračenja

87. područje posebnog nadgledanja jest dio područja izloženosti u kojem se primjenjuju posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja, a kojem je pristup kontroliran i/ili ograničen

88. ponovna prerada jest postupak ili djelatnost čija je namjena izdvojiti fisibilne i oplodne materijale iz istrošenog goriva za daljnju uporabu

89. posebna oprema jest oprema i nenuklearni materijal koji se koriste za nuklearne djelatnosti u mirnodopske svrhe, a mogu se iskoristiti i za proizvodnju nuklearnog oružja

90. posebni fisibilni materijal je plutonij-239, uranij-233, uranij obogaćen izotopom uranija-235 ili uranija-233 i svaka tvar koja sadržava jedan ili više gore navedenih izotopa te drugi fisibilni materijali koje određuje Ministarstvo

91. posjednik jest pravna ili fizička osoba koja ima radioaktivni otpad, iskorišteni izvor ili istrošeno nuklearno gorivo u posjedu

92. posjednik nuklearnog materijala jest pravna ili fizička osoba koja je nuklearni materijal preuzela od vlasnika bez obzira na svrhu ili namjenu preuzimanja

93. postojeće ozračenje jest stanje ozračenja koje već postoji kada treba donijeti odluku o njegovom nadzoru i za koje nije potrebno poduzimati hitne mjere

94. postrojenje za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora jest sklop jedne ili više građevina namijenjenih obavljanju pojedinih postupaka zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora i pripadajuće opreme

95. potrošački proizvod jest naprava ili proizvedeni predmet u koji su namjerno ugrađeni jedan ili više radionuklida ili su proizvedeni aktivacijom, ili koji

stvara ionizirajuće zračenje i koji pojedini stanovnik može nabaviti u slobodnoj prodaji i za koji nakon prodaje nije potreban poseban nadzor ili se na njega ne odnose odredbe ovoga Zakona

96. povjerljivost jest obilježje informacija koje nisu dostupne ili se ne mogu dijeliti s neovlaštenim osobama, tijelima ili procesima

97. preporučeno dozno ograničenje jest predviđena gornja granica osobnog ozračenja pojedinca, a koristi se za definiranje raspona razmatranih mogućnosti u postupku optimizacije za pojedini izvor ionizirajućeg zračenja u slučaju obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili radne aktivnosti

98. prijetnja jest osoba ili grupa ljudi koja ima motiv, namjeru ili sposobnost počiniti zlonamjerno djelo. U kontekstu kibernetičke sigurnosti, prijetnju ne predstavlja nužno jedna ili više osoba

99. prijetnja predviđena projektnom osnovom jest dokument koji označava obilježja i karakteristike potencijalnog vanjskog/unutarnjeg počinitelja koji bi mogao pokušati neovlašteno ukloniti radioaktivni ili nuklearni materijal ili počiniti sabotazu, a protiv kojeg je sustav nuklearnog osiguranja projektiran i procijenjen

100. pripravnik jest osoba koja se osposobljava ili izučava kod nositelja odobrenja ili korisnika u svrhu osposobljavanja za određene vještine

101. prirodna radioaktivna tvar sa svojstvima promijenjenim korištenjem tehnoloških postupaka jest prirodna tvar u kojoj je koncentracija pojedinih radionuklida promijenjena ljudskim djelovanjem izvan nuklearnog gorivnog ciklusa tako da je aktivnost ili koncentracija aktivnosti radionuklida koje sadržava takva radioaktivna tvar iznad granice koju pravilnikom propisuje ministar unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: ministar)

102. prirodni izvor ionizirajućeg zračenja jest izvor ionizirajućeg zračenja prirodnog, zemaljskog ili svemirskog podrijetla

103. procjena prijetnje jest procjena koja se provodi na temelju dostupnih obavještajnih podataka, informacija dobivenih od tijela nadležnih za nacionalnu sigurnost i iz javno dostupnih izvora, a opisuje motivaciju, namjere i sposobnosti prijetnje radioaktivnim i nuklearnim materijalima i s njima povezanim građevinama

104. procjena rizika jest cjelokupni proces sustavnog utvrđivanja, procjenjivanja, analize i vrednovanja rizika radi utvrđivanja prioriteta, razvoja ili usporedbe tijeka postupanja te donošenja odluka temeljem tih informacija

105. profesionalno izvanredno ozračenje jest ozračenje koje je tijekom izvanrednog događaja primio radnik koji sudjeluje u odgovoru na izvanredni događaj

106. profesionalno ozračenje jest ozračenje izloženih radnika, pripravnika i studenata tijekom njihova rada

107. prouzročitelj i/ili vlasnik radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora, odnosno istrošenog nuklearnog goriva jest pravna ili fizička osoba – obrtnik, čijom djelatnošću nastaje radioaktivni otpad, iskorišteni izvori, odnosno

istrošeno nuklearno gorivo ili koji na neki drugi način ostvari vlasništvo nad njima

108. provjera kvalitete jest skup postupaka (priprema, usklađivanje, provedba) čija je svrha održanje i unaprjeđenje kvalitete. Provjera kvalitete obuhvaća praćenje stanja, ocjenu i održanje svih provjerljivih i mjerljivih parametara sustava ili uređaja na propisanoj razini

109. radioaktivni ili nuklearni materijal izvan nadzora jest radioaktivni ili nuklearni materijal: (a) koji predstavlja dovoljnu radiološku opasnost da iziskuje nadzor, ali njime nije obuhvaćen; (b) koji je bio pod nadzorom, ali je napušten, izgubljen, zametnut, ukraden ili prenesen bez dopuštenja; ili (c) koji nikad nije podlijegao nadzoru, a podrijetlo mu je nepoznato

110. radioaktivne tvari jesu tvari koje sadržavaju, osim ostalih, i atome s nestabilnim jezgrama koje svojim raspadom proizvode ionizirajuće zračenje

111. radioaktivni izvor jest radioaktivna tvar u kojoj aktivnost i/ili koncentracija aktivnosti radionuklida prelazi propisane granične vrijednosti za izuzimanje iz nadzora

112. radioaktivni materijal jest materijal koji sadržava radioaktivne izvore

113. radioaktivni otpad jest otpadna tvar u plinovitom, tekućem ili krutom stanju za koju nije predviđena daljnja uporaba, koja sadržava radioaktivne tvari čija je aktivnost ili koncentracija aktivnosti iznad granične vrijednosti za otpuštanje iz nadzora koju pravilnikom propisuje ministar

114. radioaktivno onečišćenje jest nenamjerna ili neželjena prisutnost radioaktivnih tvari na površinama ili unutar krutih tvari, tekućina ili plinova ili na ljudskom tijelu iznad propisanih granica

115. radiološka sigurnost podrazumijeva mjere kojima je svrha smanjenje ozračenja izloženog radnika i pojedinog stanovnika, povećanje operativne sigurnosti pri radu s izvorima ionizirajućeg zračenja, sprječavanje okolnosti koje mogu prouzročiti izvanredni događaj i svođenje mogućih štetnih posljedica na minimum

116. radionuklid jest atom s karakterističnim brojem protona i neutrona i energijskim stanjem jezgre koja ima svojstvo radioaktivnosti, tj. nije stabilna

117. radna aktivnost jest ljudska aktivnost koja se ne ubraja u djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, a pri kojoj može doći do povećanja ozračenja radnika i stanovnika od prirodnih izvora ionizirajućeg zračenja

118. radnik koji sudjeluje u odgovoru na izvanredni događaj jest bilo koja osoba koja ima utvrđenu ulogu u izvanrednom događaju i koja može biti ozračena tijekom odgovora na izvanredni događaj

119. radon jest radionuklid Rn-222 i, gdje je prikladno, njegovi kratkoživi potomci

120. referentna razina jest efektivna doza ili ekvivalentna doza ili koncentracija aktivnosti, iznad koje se u slučaju izvanrednog događaja ili postojećeg ozračenja ne smatra prikladnim dopustiti ozračenje kao posljedicu postojećeg ozračenja, ali koja ne predstavlja granicu koja ne smije biti prijeđena

121. rješenje o registraciji jest rješenje kojim Ministarstvo pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dopušta obavljanje određene djelatnosti s izvorom ionizirajućeg zračenja, isključujući nuklearne djelatnosti, na temelju uvjeta pojednostavljenih u odnosu na uvjete pod kojim daje odobrenje za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja

122. rude u smislu primjene mjera jamstva propisanih ovim Zakonom su sve rude koje sadržavaju prosječnu koncentraciju tvari iz kojih se prikladnom kemijskom ili fizičkom obradom može dobiti izvorni materijal, i to su sve uranijeve rude koje sadržavaju najmanje 0,1 % uranija, torijeve rude koje sadržavaju najmanje 3 % torija i monaziti koji sadržavaju najmanje 10 % torija ili 0,1 % uranija

123. sabotaza jest svaki namjeren čin usmjeren protiv radioaktivnog ili nuklearnog materijala, povezanih građevina ili aktivnosti koji bi mogao izravno ili posredno ugroziti zdravlje i sigurnost radnika, stanovništva ili okoliša izlaganjem štetnom utjecaju ionizirajućeg zračenja ili nekontroliranim ispuštanjem radioaktivnih tvari

124. sanacija jest uklanjanje izvora ionizirajućeg zračenja ili smanjivanje njegove veličine (u smislu aktivnosti ili količine) ili prekid puteva ozračenja ili smanjivanje njihova učinka u svrhu izbjegavanja ili smanjivanja doza koje bi inače mogle biti primljene u slučaju postojećeg ozračenja

125. sigurnosna kultura jest skup karakteristika i stavova u organizacijama i među pojedincima kojima se, kao opći prioritet, naglašava važnost zaštite i sigurnosti

126. sivert (Sv) jest poseban naziv za jedinicu ekvivalentne ili efektivne doze. Jedan sivert jednak je jednom džulu po kilogramu: $1 \text{ Sv} = 1 \text{ J/kg}$

127. skladište jest građevina za skladištenje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora ili istrošenog nuklearnog goriva za potrebe obavljanja djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora i nuklearnih djelatnosti

128. skladištenje jest djelatnost kontroliranog smještanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva te ostalih radioaktivnih materijala i izvora radioaktivnosti u građevinu namijenjenu skladištenju s namjerom da se taj radioaktivni otpad, iskorišteni izvori i istrošeno nuklearno gorivo ponovno uključe u neku od djelatnosti

129. središnje skladište jest građevina za skladištenje radioaktivnog otpada i/ili iskorištenih izvora nastalih na teritoriju Republike Hrvatske za potrebe cjelokupnog teritorija Republike Hrvatske

130. stručnjak za medicinsku fiziku jest pojedinac ili skupina pojedinaca koji imaju znanje, osposobljenost i iskustvo djelovati ili davati savjete u pitanjima povezanim s fizikom zračenja primijenjenom u medicinskom ozračenju i čiju je radnu sposobnost za to priznalo nadležno tijelo

131. stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja jest pojedinac ili skupina pojedinaca koji imaju znanje, osposobljenost i iskustvo za davanje savjeta u vezi sa zaštitom od ionizirajućeg zračenja kako bi se osigurala djelotvorna zaštita pojedinaca i čiju je stručnost za to potvrdio Ministarstvo

132. stupnjeviti pristup označava način primjene i nadzor načina primjene mjera radiološke i nuklearne sigurnosti i nuklearnog osiguranja koji osigurava da je zahtjevnost mjera koje nositelj odobrenja mora primijeniti u skladu s rizikom gubitka kontrole odnosno s posljedicama gubitka kontrole nad izvorom ionizirajućeg zračenja, radioaktivnim materijalom ili nuklearnim materijalom

133. sustav upravljanja odgovorom na izvanredni događaj jest pravni ili proceduralni okvir kojim se utvrđuju odgovornosti za pripravnost i odgovor u slučaju izvanrednog događaja te rješenja za donošenje odluka u slučaju izvanrednog ozračenja

134. šarža jest dio nuklearnog materijala koji se uzima kao jedinica za evidenciju na ključnoj točki mjerenja i za koji se sastav i količina definiraju jednim jedinim skupom specifikacija ili mjerenja

135. šteta za zdravlje jest smanjenje trajanja i kvalitete života stanovništva nakon ozračenja, uključujući i ono koje je posljedica reakcije tkiva, karcinoma i ozbiljnih genetskih poremećaja

136. teški uvjeti jesu uvjeti koji su teži od uvjeta pri projektnom osnovom predviđenoj nesreći; takvi uvjeti mogu biti prouzročeni višestrukim kvarovima poput potpunog zakazivanja svih razina sigurnosnog sustava ili iznimno malo vjerojatnog slučaja

137. toron jest radionuklid Rn-220 i, gdje je prikladno, njegovi kratkoživući potomci

138. unos radionuklida jest ukupna aktivnost radionuklida unesenih u tijelo

139. vanjski izloženi radnik jest svaki izloženi radnik koji nije zaposlenik nositelja odobrenja ili korisnika koji je odgovoran za područje nadgledanja i područje posebnog nadgledanja, ali obavlja djelatnost u tim područjima, uključujući i pripravnike i studente. Vanjskim izloženim radnikom ne smatra se inspektor i viši inspektor za radiološku i nuklearnu sigurnost Ministarstva

140. vanjski izvođač jest poslodavac izloženog radnika, odnosno nositelj odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja koji nije nositelj odobrenja kod kojeg se obavlja djelatnost, uključujući njegove zaposlenike

141. vlasnik nuklearnog materijala jest pravna ili fizička osoba koja je na neki način ostvarila vlasništvo nad njim

142. zatvaranje jest okončanje svih djelatnosti u određenom trenutku nakon smještanja istrošenog goriva ili radioaktivnog otpada u odlagalište, uključujući završne ili druge radove koji su potrebni kako bi se u odlagalištu stvorili uvjeti koji su dugoročno sigurni

143. zatvoreni radioaktivni izvor jest radioaktivni izvor zatvoren u nepropusnoj ovojnici od neradioaktivne tvari ili ugrađen u čvrsti oblik tako da radioaktivna tvar u normalnim uvjetima rada ne može doći u dodir s okolišem

144. zbrinjavanje istrošenog nuklearnog goriva podrazumijeva sve administrativne i operativne postupke koji su uključeni u djelatnost rukovanja, skladište-

nja, ponovne prerade ili odlaganja istrošenog nuklearnog goriva, isključujući prijevoz izvan lokacije zbrinjavanja

145. zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora podrazumijeva sve administrativne i operativne postupke koji su uključeni u djelatnost predobrade, obrade, kondicioniranja, rukovanja, prijevoza, skladištenja i odlaganja, isključujući prijevoz izvan lokacije zbrinjavanja

146. zlonamjerno djelo jest djelo namjernog uklanjanja radioaktivnog ili nuklearnog materijala iz ovlaštenog nadzora (krađa) ili djelo usmjereno protiv istih (npr. sabotaza) koje bi moglo ugroziti radnike, stanovništvo i okoliš izlažući ga štetnom utjecaju ionizirajućeg zračenja ili ispuštanjem ili raspršivanjem radioaktivnog ili nuklearnog materijala, uključujući namjerno raspršivanje radioaktivnog ili nuklearnog materijala radi uzrokovanja gospodarskih i društvenih poremećaja te krijumčarenje

147. zona materijalne bilance jest prostor u kojem je u određeno vrijeme (kad je to potrebno) moguće obaviti fizičku inventuru nuklearnog materijala i u svako vrijeme odrediti količinu tog materijala unesenog u zonu, odnosno iznesenog iz zone.

Članak 5.

Brisan.

Odredba članka 5. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 39/2015.

Članak 6.

Brisan.

Odredba članka 6. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 39/2015.

II. NADLEŽNOST ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST

Članak 7.

(1) Ministarstvo kao tijelo državne uprave nadležno je za poslove radiološke i nuklearne sigurnosti.

(2) U svrhu provedbe mjera radiološke i nuklearne sigurnosti Ministarstvo:

1. odobrava obavljanje nuklearne djelatnosti
2. odobrava obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja
3. odobrava uvoz, izvoz, prijevoz i provoz izvora ionizirajućeg zračenja
4. odobrava obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora
5. provodi nezavisne analize sigurnosti i izdaje rješenja i suglasnosti za smještaj, projektiranje, gradnju, uporabu te razgradnju postrojenja u kojem će se obavljati nuklearna djelatnost i djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora, pritom pridržavajući se posebnih propisa kojima se uređuje područje gradnje
6. sudjeluje u postupku izdavanja lokacijske dozvole, građevinske dozvole i u postupku izdavanja uporabne dozvole za građevine u kojima su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja ili se obavlja djelatnost s izvorima ionizirajućeg

zračenja te u kojima se obavlja djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora u skladu s propisom o gradnji

7. ovlašćuje i nadzire stručni rad ovlaštenih stručnih tehničkih servisa i ovlaštenih izvršitelja za nuklearnu sigurnost

8. organizira i nadzire, a po potrebi i provodi ispitivanja prisutnosti vrste i jakosti ionizirajućeg zračenja u okolišu, hrani i hrani za životinje i predmetima opće uporabe u redovitim uvjetima te u slučaju sumnje na izvanredni događaj

9. vodi očevidnike o dozvolama, suglasnostima, rješenjima i potvrđama, koje izdaje u okviru svojih ovlasti, te vodi i nadzire očevidnike o izvorima ionizirajućeg zračenja, nositeljima odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora i nuklearne djelatnosti, korisnicima, izloženim radnicima, stupnju ozračenosti izloženih radnika te stupnju ozračenosti osoba izloženih medicinskom ozračenju i drugih osoba

10. obavlja inspekcijske poslove vezane uz nadzor provedbe odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona

11. izrađuje stručne podloge za nastavne programe i planove za redovito i dopunsko obrazovanje te obnovu znanja iz područja radiološke sigurnosti

12. osigurava stručnu pomoć za provođenje uredbe o mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja te intervencija u slučaju izvanrednoga događaja

13. obavještuje sredstva javnog informiranja, nadležna tijela, organizacije, udruge i međunarodne institucije o izvanrednim događajima vezanim uz izvore ionizirajućeg zračenja

14. osigurava stručnu pomoć i suradnju u poslovima suzbijanja nedozvoljenog prometa nuklearnog i drugog radioaktivnog materijala tijelima državne uprave nadležnim za te poslove

15. koordinira rad relevantnih tijela državne uprave u situacijama kad je to određeno propisima donesenim na temelju ovoga Zakona

16. predlaže i definira nacionalne zahtjeve glede radiološke i nuklearne sigurnosti i nuklearnog osiguranja, uključujući prijetnju predviđenu projektnom osnovom i sudjeluje u njihovom utvrđivanju

17. promiče sigurnosnu kulturu i kulturu nuklearnog osiguranja

18. sudjeluje u postupku izdavanja suglasnosti za sanacijski program

19. prati stanje sigurnosti nuklearnih elektrana u regiji i provodi procjenu opasnosti od mogućih nuklearnih nesreća u njima, a osobito za Nuklearnu elektranu Krško u Sloveniji i Nuklearnu elektranu Paks u Mađarskoj

20. daje dozimetrijske procjene izlaganja ionizirajućem zračenju izloženih radnika, stanovništva od medicinskog ozračenja te od izlaganja ionizirajućem zračenju od radionuklida iz okoliša

21. provodi obveze koje je Republika Hrvatska preuzela prema međunarodnim konvencijama, ugovorima i sporazumima, a odnose se na zaštitu od ionizirajućeg zračenja, nuklearnu sigurnost, nuklearnu štetu i primjenu mjera zaštite u svrhu neširenja nuklearnog oružja

22. surađuje s međunarodnim i domaćim organizacijama i društvima s područja radiološke i nuklearne sigurnosti te imenuje svoje stručne predstavnike koji sudjeluju u radu tih organizacija i društava ili prate njihov rad
23. koordinira poslove tehničke suradnje s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju za sve sudionike iz Republike Hrvatske
24. potiče i podupire znanstveni i razvojnoistraživački rad, potiče stručna, statistička i druga istraživanja u skladu sa zahtjevima i potrebama razvoja radiološke i nuklearne sigurnosti u Republici Hrvatskoj
25. izdaje upute za provođenje međunarodnih preporuka i normi te oblikuje standarde i metode u praćenju stanja radiološke i nuklearne sigurnosti
26. organizira dopunsko stručno obrazovanje te obnovu znanja o primjeni mjera radiološke sigurnosti i mjera nuklearnog osiguranja
27. obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti na temelju ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i drugih propisa.

Članak 7.a

U svrhu osiguranja stvarne neovisnosti od neprimjerenog utjecaja pri odlučivanju Ministarstvo:

1. funkcionalno je odvojen od bilo kojeg drugog tijela ili organizacije koji se bave promicanjem ili uporabom izvora ionizirajućeg zračenja ili nuklearne energije i ne smije tražiti niti primati naputke od bilo kojeg takvog tijela ili organizacije pri provođenju svojih zadaća
2. donosi odluke na temelju pouzdanih i transparentnih zahtjeva glede radiološke i nuklearne sigurnosti
3. financiran je proračunskim sredstvima koja su mu dodijeljena u visini i namjeni koja omogućava obavljanje njegovih zadaća kako su utvrđene u nacionalnom okviru te je odgovoran za provedbu dodijeljenih proračunskih sredstava
4. zapošljava odgovarajući broj službenika s kvalifikacijama, iskustvom i stručnošću potrebnima za ispunjavanje njegovih obveza, a može se služiti vanjskim znanstvenim i tehničkim stručnim resursima kao podrškom zadaćama Ministarstva
5. pruža informacije javnosti glede radiološke i nuklearne sigurnosti bez odobrenja bilo kojeg drugog tijela ili organizacije pod uvjetom da se time ne ugrožavaju drugi nadređeni interesi kao što je sigurnost, propisani u drugim odgovarajućim propisima ili međunarodnim instrumentima.

Članak 8.

Brisan.

Odredba članka 8. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 118/2018.

III. ODOBRENJA I DOZVOLE

Obavijest o namjeri

Članak 8.a

(1) Svaka pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave koje namjerava obavljati radnu aktivnost, djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja ili posjedovati izvor ionizirajućeg zračenja ili djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora obvezno je Ministarstvu mjesec dana prije planiranog početka obavljanja radne aktivnosti, djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili posjedovanja izvora ionizirajućeg zračenja ili obavljanja djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora dostaviti obavijest o namjeri u pisanom obliku.

(2) Iznimno, pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je obvezno ishoditi odobrenje za obavljanje djelatnosti ili rješenje o registraciji sukladno člancima 9. i 50. ovoga Zakona nije obvezno Ministarstvu dostaviti obavijest o namjeri.

(3) Sadržaj obavijesti o namjeri te postupanje u slučaju izmjena uvjeta u odnosu na dan dostave obavijesti o namjeri propisat će pravilnikom ministar.

Odobranje obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja

Članak 9.

(1) Djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja ne smije se započeti obavljati prije nego što Ministarstvo izda odobrenje ili rješenje o registraciji.

(2) Odobrenje i rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka daju se, odnosno uskraćuju rješenjem protiv kojih nije dopuštena žalba, već se protiv tih rješenja može pokrenuti upravni spor.

(3) Popis djelatnosti za koje je potrebno ishoditi odobrenje ili rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka i popis dokumenata kojima se u postupku davanja odobrenja ili rješenja o registraciji iz stavka 1. ovoga članka dokazuje da je udovoljeno uvjetima propisanim ovim Zakonom propisat će pravilnikom ministar.

(4) Odobrenje i rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od najduže deset godina.

(5) Popis radnih aktivnosti te uvjete za obavljanje radnih aktivnosti propisat će pravilnikom ministar.

(6) Popis vrsta i podvrsta djelatnosti za koje se smatra da ih je opravdano obavljati uporabom izvora ionizirajućeg zračenja, isključujući preglede i postupke koji se u medicini i dentalnoj medicini provode uporabom izvora ionizirajućeg zračenja te u slučaju nemedicinskog ozračenja, propisat će pravilnikom ministar i objaviti na svojim mrežnim stranicama.

(7) Ministarstvo je obvezno popis vrsta i podvrsta djelatnosti iz stavka 6. ovoga članka obnavljati kada postoje novi ili važni dokazi o njihovoj učinkovitosti ili potencijalnim posljedicama ili nove i važne informacije o drugim tehnikama i tehnologijama.

(8) Ministarstvo po primitku dokumenata o namjeri proizvodnje ili uvoza potrošačkog proizvoda čija uporaba će vjerojatno rezultirati novom vrstom ili podvrstom djelatnosti o istome obavještava kontaktne osobe nadležnih tijela državne uprave drugih država članica Europske unije, a na zahtjev dostavlja i odluku vezano uz opravdanost, kao i temelje za donošenje iste.

(9) U slučaju izmjena uvjeta pod kojima je dano odobrenje ili rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka, nositelj odobrenja obavezan je o tome u pisanom obliku obavijestiti Ministarstvo u roku od 15 dana od dana nastupanja izmjena i priložiti dokaze o tome.

(10) U slučaju prestanka obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nositelj odobrenja i korisnik obavezan je o tome u pisanom obliku obavijestiti Ministarstvo u roku od 15 dana od dana prestanka obavljanja djelatnosti nakon čega će Ministarstvo ukinuti odobrenje ili rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka.

(11) Pravni sljednik nositelja odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili korisnika mora u roku od 15 dana od dana upisa u registar trgovačkog suda ili drugog odgovarajućeg registra u pisanom obliku o tome obavijestiti Ministarstvo i priložiti dokaze o tome.

(12) Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je ostvarilo posjedništvo ili vlasništvo nad izvorom ionizirajućeg zračenja bez obzira na svrhu ili namjenu posjedovanja ili vlasništva istoga obvezno je u roku od 15 dana od dana ostvarivanja posjedništva ili vlasništva prijaviti taj izvor ionizirajućeg zračenja za upis u središnji registar koji se vodi pri Ministarstvu, putem obrasca koji će biti propisan pravilnikom iz stavka 3. ovoga članka.

(13) Ako pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvor ionizirajućeg zračenja prestane koristiti, otuđi ga, premjesti, uskladišti ili pohrani obvezno je u roku od 15 dana o istome u pisanom obliku obavijestiti Ministarstvo s naznakom naziva i adrese pravne ili fizičke osobe, tijela državne uprave ili tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave kod koje se izvor ionizirajućeg zračenja nalazi ili naziva i adrese novog smještaja, a u slučaju radioaktivnog izvora i priložiti potvrdu Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada o preuzimanju radioaktivnog izvora ili izjavu krajnjeg korisnika o preuzimanju radioaktivnog izvora, odnosno presliku jedinstvene carinske deklaracije.

Članak 10.

Brisan.

Odredbu članka 10. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 130/2017.

Izuzeća

Članak 11.

(1) Uvjete za izuzimanje od obveze dostavljanja obavijesti o namjeri obavljanja radnih aktivnosti i ishoda rješenja o registraciji ili odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja propisat će pravilnikom ministar.

(2) Na tvari ili uređaje onečišćene radionuklidima čija koncentracija ne prelazi koncentracije koje su propisane pravilnikom koji donosi ministar ne primjenjuju se odredbe članka 9. ovoga Zakona.

Najava namjere obavljanja djelatnosti

Članak 12.

Namjera obavljanja nuklearne djelatnosti kao i iskapanja ruda ili izdvajanja i konverzije uranija i torija te smještanje radioaktivnog otpada iznad ili ispod površine zemlje bez namjere ponovnog povrata pohranjenog otpada mora biti najavljena Ministarstvu u roku od najmanje dvije godine od planiranog početka obavljanja djelatnosti, odnosno aktivnosti.

Odobrenje za obavljanje nuklearnih djelatnosti

Članak 13.

(1) Nuklearna djelatnost ne smije se započeti obavljati prije nego što Ministarstvo izda odobrenje.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

(3) Popis dokumenata kojima se u postupku davanja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka dokazuje da je udovoljeno uvjetima propisanim ovim Zakonom propisat će pravilnikom ministar.

(4) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od najduže deset godina.

Analiza sigurnosti područja za smještaj nuklearnog postrojenja

Članak 14.

(1) Izbor područja za smještaj nuklearnog postrojenja izvodi se na temelju posebne sigurnosne analize, na temelju koje se ocjenjuju:

- svi čimbenici na području smještanja nuklearnog postrojenja koji mogu utjecati na nuklearnu sigurnost i nuklearno osiguranje postrojenja tijekom pogona postrojenja i
- utjecaj pogona postrojenja na stanovništvo i okoliš.

(2) Popis čimbenika na području smještanja nuklearnog postrojenja koji mogu utjecati na nuklearnu sigurnost te detaljan sadržaj i opseg analize iz stavka 1. ovoga članka određuje pravilnikom ministar, u suradnji s ministrom nadležnim za zaštitu okoliša.

Gradnja koja utječe na nuklearnu sigurnost

Članak 15.

(1) Uz zahtjev za izdavanje lokacijske, građevinske i uporabne dozvole za nuklearno postrojenje pravna osoba koja namjerava graditi nuklearno postrojenje mora priložiti suglasnost ministra.

(2) Gradnja postrojenja iz stavka 1. ovoga članka je:

- gradnja, rekonstrukcija i razgradnja nuklearnog postrojenja i

- izvođenje građevinskih radova na području s ograničenim korištenjem zbog nuklearnog postrojenja, koji utječu na nuklearnu sigurnost.

(3) Uvjeti nuklearne sigurnosti za davanje suglasnosti za gradnju nuklearnog postrojenja propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

Suglasnost za gradnju nuklearnog postrojenja

Članak 16.

(1) Uz zahtjev za dobivanje suglasnosti iz članka 15. ovoga Zakona pravna osoba koja namjerava graditi nuklearno postrojenje mora priložiti, uz projektnu dokumentaciju, prethodno sigurnosno izvješće i mišljenje ovlaštenog izvršitelja za nuklearnu sigurnost o mjerama nuklearne sigurnosti za gradnju, odnosno razgradnju postrojenja.

(2) Pravna osoba koja namjerava graditi nuklearno postrojenje mora osigurati dopunu prethodnog sigurnosnog izvješća ako za vrijeme gradnje postrojenja ili za vrijeme testnog pogona dođe do promjene stanja na koje se odnosi prethodno sigurnosno izvješće.

(3) Suglasnost iz članka 15. ovoga Zakona izdaje se uz projekt za dobivanje lokacijske, građevinske i uporabne dozvole.

(4) Ministarstvo odobrava prethodno sigurnosno izvješće iz stavka 1. ovoga članka u postupku izdavanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Detaljni sadržaj projektne dokumentacije i prethodnog sigurnosnog izvješća iz stavka 1. ovoga članka propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

(6) Suglasnost iz članka 15. ovoga Zakona izdaje se u roku od 15 dana nakon zaprimanja urednog zahtjeva.

(7) Suglasnosti iz članka 15. ovoga Zakona mora sadržavati i uvjete pokusnog rada, način i vrijeme njegova trajanja.

(8) Suglasnost iz članka 15. ovoga Zakona ukinut će se ako unutar dvije godine od dana kada je suglasnost postala pravomoćna nije započela gradnja postrojenja iz članka 15. ovoga Zakona.

(9) Uz prethodno sigurnosno izvješće iz stavka 1. ovoga članka investitor mora priložiti i Plan nuklearnog osiguranja u skladu s člankom 66. ovoga Zakona.

Pokusni rad nuklearnog postrojenja

Članak 17.

(1) Svako nuklearno postrojenje prije puštanja u redoviti rad mora se pustiti u pokusni rad.

(2) Za početak pokusnog rada nuklearnog postrojenja potrebno je ishoditi suglasnost Ministarstva.

(3) Uz zahtjev za dobivanje suglasnosti za početak pokusnog rada potrebno je priložiti završno sigurnosno izvješće i mišljenje ovlaštenog izvršitelja za nuklearnu sigurnost o mjerama nuklearne sigurnosti te drugu propisanu dokumentaciju.

(4) Završno sigurnosno izvješće i priloženu dokumentaciju iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo odobrava u postupku davanja suglasnosti za početak pokusnog rada.

(5) Detaljni sadržaj zahtjeva za dobivanje suglasnosti za početak pokusnog rada iz stavka 2. ovoga članka i sadržaj dokumentacije iz stavka 3. ovoga članka za područje nuklearne sigurnosti propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

(6) Suglasnost za pokusni rad može se, na temelju zahtjeva podnositelja zahtjeva, produžiti ako su ispunjeni svi uvjeti koji su po isteku valjanosti suglasnosti propisani za njezino izdavanje.

Suglasnost na uporabnu dozvolu

Članak 18.

(1) Prethodna suglasnost Ministarstva mora se ishoditi za:

1. početak ili prekidanje pogona nuklearnog postrojenja
2. početak ili završetak razgradnje nuklearnog postrojenja.

(2) Detaljan sadržaj zahtjeva i sadržaj potrebne dokumentacije za dobivanje suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka propisat će se pravilnikom koji donosi ministar u suradnji s ministrom zaštite okoliša i prirode i ministrom graditeljstva i prostornoga uređenja.

Ukidanje odobrenja

Članak 19.

Ministarstvo može ukinuti odobrenje za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona, odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora ili odobrenje za obavljanje nuklearne djelatnosti ako utvrdi da nositelj odobrenja ili korisnik ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Odgovornosti nositelja odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i nositelja odobrenja za obavljanje nuklearne djelatnosti

Članak 20.

(1) Nositelj odobrenja i korisnik odgovoran je za provedbu mjera radiološke i nuklearne sigurnosti i nuklearnog osiguranja te snosi troškove njihove provedbe.

(2) Prenosjenje ovlaštenja za provođenje pojedinih poslova vezano uz primjenu mjera radiološke ili nuklearne sigurnosti te mjera nuklearnog osiguranja na drugu pravnu ili fizičku osobu ne oslobađa nositelja odobrenja ili korisnika odgovornosti.

(3) Propisane obveze izloženih radnika, osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja, stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja, stručnjaka za medicinsku fiziku, ovlaštenog stručnog tehničkog servisa ili ovlaštenih izvršitelja za nuklearnu sigurnost ne utječu na odgovornost nositelja odobrenja ili korisnika iz stavka 1. ovoga članka.

*Uvoz, izvoz, prijevoz i provoz***Članak 21.**

(1) Uvoz, izvoz, prijevoz i provoz izvora ionizirajućeg zračenja, posebne opreme te radioaktivnog otpada, istrošenog nuklearnog goriva, iskorištenih izvora mogu obavljati pravne i fizičke osobe na temelju odobrenja, odnosno dozvole Ministarstva.

(2) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati djelatnost prijevoza ili provoza ako zadovoljavaju uvjete propisane ovim Zakonom i uvjete propisane podzakonskim propisima na temelju ovoga Zakona, kao i uvjete iz zakona kojim se propisuje prijevoz opasnih tvari i uvjete iz podzakonskih propisa na temelju zakona kojim se propisuje prijevoz opasnih tvari te u odnosu na prijevoz morem uvjete propisane zakonima i podzakonskim aktima iz područja pomorstva.

(3) Popis dokumenata kojima se u postupku davanja odobrenja, odnosno dozvole iz stavka 1. ovoga članka dokazuje da je udovoljeno uvjetima propisanim ovim Zakonom propisat će pravilnikom ministar.

(4) Odobrenje, odnosno dozvola iz stavka 1. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

(5) Odobrenje, odnosno dozvola iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od najduže šest mjeseci.

(6) Načine financijskih osiguranja, načine prijave prometa izvora ionizirajućeg zračenja, radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva, načine i rokove obavješćivanja nadležnih tijela drugih država o prometu, uvjete sigurnosti od zračenja i nuklearne sigurnosti te provjeru kapaciteta drugih zemalja za prihvata, odnosno slanje pošiljaka koje sadrže radioaktivni otpad i istrošeno nuklearno gorivo i izvore ionizirajućeg zračenja propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 22.

(1) Nadzor prilikom uvoza ili izvoza materijala za koji postoji opravdana sumnja da je onečišćen radionuklidima ili sadrži radioaktivne izvore obavljaju granična policija, ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za poslove radiološke i nuklearne sigurnosti i Carinska uprava Ministarstva financija.

(2) Način i postupak nadzora iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije.

IV. RADIOLOŠKA I NUKLEARNA SIGURNOST**1. NAČELA RADIOLOŠKE SIGURNOSTI****Članak 23.**

Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su mjerama radiološke sigurnosti osigurati provedbu načela opravdanosti, optimizacije i ograničenja ozračenja.

2. MJERE RADIOLOŠKE SIGURNOSTI

Granice ozračenja, preporučena dozna ograničenja i referentne razine

Članak 24.

(1) Granice ozračenja za pojedinog stanovnika, izložene radnike, određene organe ili tkiva čovjekova tijela, osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad u području izloženosti te preporučeno dozno ograničenje za pojedinog stanovnika, osobe koje svjesno i dragovoljno pridržavaju pacijenta i pomažu mu tijekom dijagnostičkih pregleda ili postupaka u medicini i dentalnoj medicini uporabom izvora ionizirajućeg zračenja, osoba koje dragovoljno sudjeluju u medicinskim i biomedicinskim, dijagnostičkim ili terapijskim, istraživačkim programima koji uključuju uporabu izvora ionizirajućeg zračenja, osoba koje su izložene nemedicinskom ozračenju te referentne razine za postojeće ozračenje propisat će se pravilnikom koji donosi ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

(2) Nositelj odobrenja i korisnik je za izložene radnike te vanjski izvođač za vanjske izložene radnike obavezan izraditi preporučeno dozno ograničenje.

(3) Nositelj odobrenja, korisnik te vanjski izvođač obvezni su djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja obavljati na način da je ozračenje izloženih radnika i vanjskih izloženih radnika ispod preporučenog doznog ograničenja iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Način i učestalost izrade preporučenih doznih ograničenja iz stavka 2. ovoga članka propisat će se pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

Dobne granice za izložene radnike i osobe koje se obučavaju ili obrazuju

Članak 25.

Osobe mlađe od 18 godina, ali starije od 16 godina, koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja tijekom obučavanja ili obrazovanja ne smiju obavljati poslove koji bi ih činili izloženim radnicima.

Zaštita tijekom trudnoće i dojenja

Članak 26.

(1) Nositelj odobrenja, korisnik i vanjski izvođač obvezni su upozoriti izloženu radnicu, vanjsku izloženu radnicu i osobu koja se obučava ili obrazuje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja na potrebu ranog obavješćivanja u slučaju trudnoće vezano uz rizik izlaganja ploda ionizirajućem zračenju te u slučaju namjere dojenja vezano uz rizik izlaganja dojenčeta ionizirajućem zračenju kao posljedici unošenja radionuklida ili radioaktivnog onečišćenja tijela.

(2) Nakon što izložena radnica, vanjska izložena radnica ili osoba koja se obučava ili obrazuje za rad u području izloženosti nositelja odobrenja, korisnika ili vanjskog izvođača obavijesti o svojoj trudnoći, isti je obavezan izloženoj radnici, vanjskoj izloženoj radnici ili osobi koja se obučava ili obrazuje za rad u području izloženosti osigurati uvjete rada takve da ekvivalentna doza za plod bude toliko niska koliko je to razumno moguće postići, s minimalnom vjerojatnosti da ekvivalentna doza za plod do kraja trudnoće dosegne 1 mSv.

(3) Na radnim mjestima na kojima postoji znatan rizik od unošenja radionuklida ili radioaktivnog onečišćenja tijela ne smiju raditi žene koje doje.

Medicinsko ozračenje

Članak 27.

(1) Granice ozračenja određene ovim Zakonom ne odnose se na medicinsko ozračenje.

(2) Uvjete, način i mjere zaštite osoba izloženih medicinskom ozračenju propisat će pravilnikom ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Nemedicinsko ozračenje

Članak 27.a

Uvjete za provedbu nemedicinskog ozračenja te mjere zaštite osoba izloženih nemedicinskom ozračenju propisat će pravilnikom ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Stručnjak za medicinsku fiziku

Članak 27.b

(1) Stručnjak za medicinsku fiziku djeluje ili pruža stručni savjet, koliko je svrhovito, o pitanjima vezano uz fiziku ionizirajućeg zračenja radi provedbe odredbi kojima se utvrđuju uvjeti provedbe medicinskog i nemedicinskog ozračenja.

(2) Ovisno o vrsti postupka koji se provodi u svrhu medicinskog ozračenja, stručnjak za medicinsku fiziku preuzima odgovornost za dozimetriju, uključujući provedbu fizikalnih mjerenja u svrhu procjene ozračenja pacijenta i drugih osoba podvrgnutih medicinskom ozračenju, daje savjete vezano uz opremu koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja i doprinosi osobito sljedećem:

- a) optimizaciji zaštite pacijenta i drugih osoba podvrgnutih medicinskom ozračenju od ionizirajućeg zračenja, uključujući primjenu i uporabu dijagnostičkih referentnih razina
- b) definiranju i provedbi programa osiguranja kvalitete vezano u dijelu koji se odnosi na opremu koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja
- c) prihvatnom ispitivanju opreme koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja
- d) pripremi tehničkih specifikacija za opremu koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja, kao i u projektiranju i planiranju prostora u kojima će se ta oprema koristiti
- e) radiološkom nadzoru uređaja i sve popratne opreme kojima se provodi medicinsko ozračenje
- f) analizi događaja koji uključuju ili bi mogli uključivati neželjeno ili nenamjerno medicinsko ozračenje

g) izboru opreme potrebne za provedbu mjerenja u svrhu zaštite od ionizirajućeg zračenja

h) stručnom osposobljavanju osoba koje sudjeluju u provedbi medicinskog ozračenja o primjeni mjera radiološke sigurnosti.

(3) Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje provodi medicinsko ozračenje obvezno je osigurati sudjelovanje stručnjaka za medicinsku fiziku u provedbi tog ozračenja u opsegu razmjernom radiološkom riziku vezanom uz to ozračenje, a osobito na način da:

a) u provedbi terapijskih postupaka u okviru medicinskog ozračenja, isključujući standardne terapijske postupke u nuklearnoj medicini, stručnjak za medicinsku fiziku bude neposredno uključen

b) u provedbi standardnih terapijskih postupaka u nuklearnoj medicini u okviru medicinskog ozračenja, kao i u slučaju intervencijskih postupaka u okviru medicinskog ozračenja te dijagnostičkih postupaka u okviru medicinskog ozračenja koji uključuju visokodozne postupke, kao što to može biti u slučaju nuklearne medicine i kompjutorizirane tomografije, stručnjak za medicinsku fiziku bude uključen

c) u svim drugim postupcima koji se provode u svrhu medicinskog ozračenja, a koji nisu obuhvaćeni podstavcima a) i b) ovoga stavka, stručnjak za medicinsku fiziku bude uključen, koliko je svrhovito, za savjetovanje o pitanjima vezano uz zaštitu od ionizirajućeg zračenja koji se odnose na medicinsko ozračenje.

(4) Stručnjak za medicinsku fiziku mora na odgovarajući način sudjelovati u provedbi nemedicinskog ozračenja uporabom opreme koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja.

(5) Stručnjak za medicinsku fiziku obavezan je prema potrebi surađivati sa stručnjakom za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

(6) Stručnjak za medicinsku fiziku obavezan je savjete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nositelju odobrenja i korisniku dostaviti u pisanom obliku.

(7) Uvjeti kojima mora udovoljavati stručnjak za medicinsku fiziku propisat će se pravilnikom koji donosi ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Mjerenje osobnog ozračenja

Članak 28.

(1) Mjerenje osobnog ozračenja izloženih radnika, vanjskih izloženih radnika ili osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja provodi se individualnim mjerenjem vanjskog ozračenja, a kod radnika koji rade s otvorenim radioaktivnim izvorima mora se i izmjeriti i/ili procijeniti i unutarnje ozračenje.

(2) Mjerenje osobnog ozračenja osoba iz stavka 1. ovoga članka mora se provoditi na način, u opsegu, trajanju i rokovima koji će biti propisani pravilnikom iz stavka 3. ovoga članka.

(3) Način, trajanje, opseg i rokove mjerenja osobnog ozračenja iz stavka 1. ovoga članka te način određivanja kategorije izloženih radnika pravilnikom propisuje ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Zdravstvena sposobnost

Članak 29.

(1) Zdravstvena sposobnost za rad u području izloženosti mora se provjeravati za učenike, studente i specijalizante prije početka obrazovanja za rad u području izloženosti te za pripravnike i izložene radnike prije početka rada u području izloženosti u okviru prethodnog zdravstvenog pregleda.

(2) Zdravstveni uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe iz stavka 1. ovoga članka, učestalost pregleda te sadržaj, način i rokovi čuvanja podataka o tim pregledima propisat će se pravilnikom koji donosi ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo i ravnatelja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Članak 30.

Provjeru zdravstvene sposobnosti osoba iz članka 29. ovoga Zakona obavljaju zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost medicine rada, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi koje ovlašćuje ministar nadležan za zdravlje.

Obveze obrazovnih ustanova

Članak 31.

(1) Ustanove u okviru čijih se nastavnih planova polaznici obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja moraju polaznicima osigurati provjeru zdravstvene sposobnosti u ustanovama, trgovačkim društvima i kod specijalista medicine rada u privatnoj praksi iz članka 30. ovoga Zakona i mjerenje osobnoga ozračenja tijekom obrazovanja.

(2) Ustanove u okviru čijih se nastavnih planova polaznici obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja ne smiju upisati kandidate koji ne ispunjavaju uvjete propisane pravilnikom iz članka 29. stavka 2. ovoga Zakona.

Uvjeti za prostor i uređaje

Članak 32.

(1) Prostor, uređaji i postrojenja u kojima su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja ili se obavljaju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i/ili aktivnosti iz članka 9. stavka 5. ovoga Zakona, izvori ionizirajućeg zračenja, zaštitna oprema i osobna zaštitna oprema, moraju ispunjavati uvjete kojima se osigurava radiološka sigurnost te zaštita ljudi i okoliša od ionizirajućeg zračenja i od onečišćenja radioaktivnim tvarima.

(2) Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka te način nadziranja u području nadgledanja i posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja u području posebnog nadgledanja te način kontrole i/ili ograničavanja pristupa istom propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

(3) Pravilnik kojim se određuju uvjeti za projektiranje, gradnju, uporabu te razgradnju građevina u kojima su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja ili se

obavljaju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i/ili aktivnosti iz članka 9. stavka 5. ovoga Zakona donosi ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za graditeljstvo.

Obveze nositelja odobrenja

Članak 33.

(1) Nositelj odobrenja i korisnik mora osigurati:

- provjeru zdravstvene sposobnosti izloženih radnika i osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja
- praćenje osobnoga ozračenja izloženih radnika i dostupnost podataka izloženom radniku o rezultatima praćenja
- posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti za izložene radnike i radnike koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja
- obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja za radnike koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja
- ispitivanje izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada te mjerenje propisanih parametara
- program osiguranja kvalitete i njegovo provođenje
- provjeru kvalitete
- osobna zaštitna sredstva i zaštitnu opremu za izložene radnike te redovitu provjeru ispravnosti tih sredstava
- redovito umjeravanje i provjeru ispravnosti mjernih instrumenata te načina njihova korištenja
- provjeru radioaktivnog onečišćenja osoba, predmeta, okoliša, prostorija i zraka u prostorijama u kojima se obavljaju djelatnosti ili su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja
- donošenje, redovito obnavljanje te postupanje u skladu s aktom o ustroju i provedbi mjera radiološke sigurnosti
- donošenje te redovito obnavljanje analize rizika
- donošenje, redovito obnavljanje te postupanje u skladu s pisanim radnim uputama za rad u području izloženosti
- klasifikaciju radnika sukladno pravilniku iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona
- označavanje područja nadgledanja i nadziranje tog područja radi zaštite od ionizirajućeg zračenja
- označavanje područja posebnog nadgledanja i u tom području provođenje posebnih pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja te kontroliranje i/ili ograničavanje pristupa tom području
- zabranu rada i provedbu zabrane rada u području izloženosti izloženim radnicima, vanjskim izloženim radnicima i osobama koje se obučavaju ili obrazuju za rad u području izloženosti koje ne udovoljavaju zdravstvenim uvjetima i koje nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera ra-

diološke sigurnosti i posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja ako rukuju istima

- zabranu rada i provedbu zabrane rada radnicima koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja, ali se ne smatraju izloženim radnicima, a koji nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti i posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja
- obrazovanje izloženih radnika, vanjskih izloženih radnika, radnika koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja, a ne smatraju se izloženim radnicima i osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad u području izloženosti radi jačanja sigurnosne kulture i kulture nuklearnog osiguranja
- obrazovanje o mjerama nuklearnog osiguranja.

(2) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su informirati izloženog radnika o:

- opasnostima za zdravlje od ionizirajućeg zračenja u njihovu radu
- općenitim postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza koje treba poduzeti
- postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza povezanim s operativnim i radnim uvjetima djelatnosti, kao i svake vrste radnog mjesta ili posla koji im mogu biti dodijeljeni
- važnosti sukladnosti s tehničkim, medicinskim i propisanim uvjetima.

(3) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su:

- postići i održavati optimalnu razinu zaštite pojedinog stanovnika
- koristiti odgovarajuću opremu i postupke za mjerenje i procjenu ozračenja pojedinog stanovnika i radioaktivnog onečišćenja okoliša.

(4) Način i opseg provedbe procjene iz stavka 3. podstavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar.

(5) Vanjski izvođač obavezan je informirati vanjskog izloženog radnika o:

- opasnostima za zdravlje od ionizirajućeg zračenja u njihovu radu
- općenitim postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza koje treba poduzeti
- važnosti sukladnosti s tehničkim, medicinskim i propisanim uvjetima.

(6) Vanjski izvođač obavezan je osigurati posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti za vanjske izložene radnike i radnike koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja kojima je poslodavac.

Način, opseg i rokovi utvrđivanja i ispitivanja, sadržaj izvješća te učestalost, rokovi i postupak izvješćivanja

Članak 34.

Način, opseg i rokovi utvrđivanja osobnog ozračenja izloženih radnika, osoba izloženih medicinskom ozračenju, ispitivanja izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada, mjerenja propisanih parametara, provjere ispravnosti osobnih zaštitnih sredstava i opreme, provjere ispravnosti mjernih instrumenata, provjere radioaktivnog onečišćenja osoba, predmeta, okoliša, prostorija i zraka u prostorija-

ma u kojima se obavljaju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili su smješteni radioaktivni izvori te obvezan sadržaj izvješća o pregledima, provjerama i mjerenjima te učestalost, rokovi i postupak izvješćivanja propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

Obveza provođenja mjera samozaštite

Članak 35.

Izloženi radnici obvezni su tijekom rada provoditi sve propisane i uobičajene mjere samozaštite od ionizirajućeg zračenja, kao i zaštite drugih osoba, koristiti propisanu zaštitnu opremu te koristiti i provoditi sve druge potrebne mjere za zaštitu od ionizirajućeg zračenja, a osobne dozimetre na način, u opsegu, trajanju i rokovima kako će biti propisano pravilnikom iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona.

Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja

Članak 36.

(1) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su imenovati osobu odgovornu za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

(2) Stručno obrazovanje osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja mora udovoljavati uvjetima propisanim pravilnikom iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona.

(3) Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja:

- osigurava da se rad s izvorima ionizirajućeg zračenja odvija u skladu s uvjetima danim u pojedinim postupcima ili pravilima nositelja odobrenja ili korisnika
- nadzire provedbu programa za praćenje mjesta rada
- provodi unutarnju kontrolu nad primjenom mjera radiološke sigurnosti
- skrbi o uporabi zaštitne opreme i uređaja za mjerenje osobnoga ozračenja izloženih radnika
- skrbi o provedbi provjere zdravstvene sposobnosti izloženih radnika
- skrbi o stručnoj osposobljenosti izloženih radnika za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja i primjeni mjera radiološke sigurnosti te obnovi znanja izloženih radnika
- nazoči inspekcijskom nadzoru i očituje se na nalaz inspektora
- osigurava vođenje svih propisanih evidencija
- sudjeluje u sustavima sprječavanja, pripravnosti i odgovora u slučaju izvanrednog događaja
- informira i sudjeluje u osposobljavanju radnika vezano uz primjenu mjera radiološke sigurnosti
- provodi povremenu procjenu stanja odgovarajućih sustava vezanih uz primjenu mjera radiološke sigurnosti i upozoravanja
- upoznaje nove radnike s programom osiguranja kvalitete, aktom o ustroju i provedbi mjera radiološke sigurnosti, analizom rizika te pisanim

radnim uputama za rad u području izloženosti te ostalim pravilima i postupcima vezano uz radiološku sigurnost

- savjetuje i komentira u vezi s planovima rada
- uspostavlja planove rada
- izvješćuje nositelja odobrenja i korisnika
- savjetuje se sa stručnjakom za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

(4) Poslove osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja može obavljati unutarnja ustrojstvena jedinica za zaštitu od ionizirajućeg zračenja nositelja odobrenja, korisnika ili vanjskog izvođača ili stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

(5) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su osobi odgovornoj za zaštitu od ionizirajućeg zračenja osigurati nužna sredstva za provedbu njezinih poslova.

(6) Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja neposredno je odgovorna nositelju odobrenja, korisniku ili vanjskom izvođaču koji ju je imenovao.

(7) Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obvezna je bez odgađanja izvijestiti Ministarstvo o povredi odredbi ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona kojom su ugroženi život i zdravlje ljudi.

(8) Ako su povredom odredbi ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona ugroženi priroda ili okoliš, osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obvezna je o tome bez odgađanja izvijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša i Ministarstvo.

Zabrana uporabe radioaktivnih tvari

Članak 37.

(1) Namjerno dodavanje radioaktivnih tvari u proizvodnji hrane, hrane za životinje, kozmetike, igračaka i osobnih ukrasa te uvoz ili izvoz takvih proizvoda nisu dozvoljeni.

(2) Djelatnosti kod kojih aktivacija materijala rezultira povećanjem aktivnosti u potrošačkom proizvodu, koja se u vrijeme stavljanja u promet toga proizvoda ne može zanemariti sa stajališta zaštite od ionizirajućeg zračenja, smatraju se neopravdanima. Iznimno, Ministarstvo takvu djelatnost može odobriti uzimajući u obzir načelo opravdanosti. Odredbe iz ovoga stavka ne utječu na provedbu propisa kojim se uređuje pitanje hrane podvrgnute ionizirajućem zračenju.

(3) Djelatnosti kojima se vrši aktivacija materijala koji se koriste u igračkama i osobnim ukrasima, a koja će rezultirati povećanjem aktivnosti koja se u vrijeme proizvodnje ili u vrijeme stavljanja na tržište tih proizvoda ne može zanemariti sa stajališta zaštite od ionizirajućeg zračenja, nisu dozvoljene. Uvoz ili izvoz takvih proizvoda ili materijala nije dozvoljen.

(4) Prodaja i/ili stavljanje na tržište potrošačkih proizvoda u smislu ovoga Zakona nije dozvoljeno ako njihova uporaba nije opravdana ili ako nije udovoljeno uvjetima za izuzimanje koje će propisati pravilnikom ministar.

*Stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja***Članak 37.a**

(1) Stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja nositelju odobrenja i korisniku daje stručne savjete vezano uz usklađivanje s odredbama sadržanim u pozitivnim propisima koje se odnose na profesionalno ozračenje i ozračenje pojedinog stanovnika.

(2) Savjet stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obuhvaća prema potrebi najmanje sljedeće:

- a) optimizaciju i uspostavu odgovarajućih preporučenih doznih ograničenja
- b) planiranje novih građevina u kojima se koriste izvori ionizirajućeg zračenja i početak uporabe novih ili izmjene postojećih izvora ionizirajućeg zračenja vezano uz rukovanje, projektne i sigurnosne značajke te oznake upozorenja važnim za zaštitu od ionizirajućeg zračenja
- c) klasifikaciju područja nadgledanja i područja posebnog nadgledanja
- d) klasifikaciju radnika sukladno pravilniku iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona
- e) programe praćenja radnog mjesta i pojedinca te povezano praćenje osobnog ozračenja izloženog radnika
- f) odgovarajuću opremu potrebnu za provedbu mjerenja vezano uz zaštitu od ionizirajućeg zračenja
- g) osiguranje kvalitete
- h) praćenja stanja radioaktivnosti okoliša
- i) načine upravljanja radioaktivnim otpadom
- j) sustave za sprječavanje izvanrednog događaja
- k) pripravnost i odgovor na izvanredni događaj
- l) programe stručnog obrazovanja i obnove znanja izloženih radnika o primjeni mjera radiološke sigurnosti
- m) istraživanje i analizu izvanrednog događaja i odgovarajuće sanacije
- n) uvjete zapošljavanja trudnica i žena koje doje
- o) pripremu odgovarajućih dokumenata poput analize rizika i pisanih procedura.

(3) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su od stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja zatražiti savjet vezano uz:

- a) pregled i ispitivanje te redovitu provjeru djelotvornosti zaštitnih sredstava i tehnika
- b) projektiranje prostorija u kojima se obavlja djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja ili se čuvaju izvori ionizirajućeg zračenja, a vezano uz zaštitu od ionizirajućeg zračenja
- c) određivanje područja nadgledanja i područja posebnog nadgledanja, kao i način nadziranja u području nadgledanja i posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja u

području posebnog nadgledanja te način kontrole i/ili ograničavanja pristupa istom

d) početak obavljanja djelatnosti novim ili izmijenjenim izvorima ionizirajućeg zračenja sa stajališta zaštite od ionizirajućeg zračenja

e) pregled i ispitivanje te redovito umjeravanje mjernih instrumenata i redovitu provjeru u svrhu utvrđivanja njihovog uporabnog stanja i pravilne uporabe

f) postizanje i održavanje optimalne razine zaštite pojedinog stanovnika te korištenje odgovarajuće opreme i postupaka za mjerenje i procjenu ozračenja pojedinog stanovnika i radioaktivnog onečišćenja okoliša.

(4) Stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obavezan je prema potrebi surađivati sa stručnjakom za medicinsku fiziku.

(5) Stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obavezan je savjet iz stavka 3. ovoga članka nositelju odobrenja i korisniku dostaviti u pisanom obliku.

(6) Kao dokaz o stručnosti za zaštitu od ionizirajućeg zračenja za pojedino područje Ministarstvo izdaje potvrdu na rok od pet godina.

(7) Uvjete za davanje i obnavljanje potvrde iz stavka 6. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar.

Vanjski izloženi radnici

Članak 37.b

(1) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su osigurati mjerenje osobnog ozračenja vanjskih izloženih radnika kao i izloženim radnicima u nositelju odobrenja, odnosno korisniku, a u skladu s djelatnosti koju obavlja.

(2) Nositelj odobrenja i korisnik odgovorni su izravno ili temeljem ugovornih obveza s vanjskim izvođačem za primjenu mjera radiološke sigurnosti vanjskim izloženim radnicima u skladu s vrstom djelatnosti koje u nositelju odobrenja ili korisniku obavljaju.

(3) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su informirati vanjskog izloženog radnika koji ulazi u područje posebnog nadgledanja o:

- postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza povezanim s operativnim i radnim uvjetima djelatnosti, kao i svake vrste radnog mjesta ili posla koji im mogu biti dodijeljeni te
- relevantnim dijelovima planova i postupaka za odgovor na izvanredni događaj.

(4) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su:

- za svakog vanjskog izloženog radnika kategorije A koji ulazi u područje posebnog nadgledanja provjeriti je li zdravstveno sposoban za rad u tom području
- provjeriti je li vanjski izloženi radnik odgovarajuće klasificiran s obzirom na njegovo moguće ozračenje tijekom obavljanja djelatnosti kod nositelja odobrenja ili korisnika

- u slučaju ulaska vanjskog izloženog radnika u područje posebnog nadgledanja osigurati da vanjski izloženi radnik posjeduje posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti
- u slučaju ulaska vanjskog izloženog radnika u područje nadgledanja osigurati da vanjski izloženi radnik dobije odgovarajuće radne upute specifične za djelatnost koju obavlja i rizik vezan uz obavljanje te djelatnosti
- vanjskom izloženom radniku osigurati propisanu zaštitnu opremu
- osigurati vanjskom izloženom radniku odgovarajuću procjenu osobnog ozračenja s obzirom na vrstu djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, uključujući individualno mjerenje vanjskog ozračenja koje može zatrebati
- primijeniti sve propisane mjere radiološke sigurnosti te
- za svaki ulaz vanjskog izloženog radnika u područje posebnog nadgledanja osigurati ili poduzeti odgovarajuće mjere kojima će biti osigurano bilježenje podataka o osobnom ozračenju u skladu s pravilnikom iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Vanjski izvođač obavezan je izravno ili temeljem ugovornih obveza s nositeljem odobrenja ili korisnikom svojim radnicima osigurati zaštitu od ionizirajućeg zračenja u skladu s odredbama ovoga Zakona, a osobito:

- osigurati primjenu svih propisanih mjera radiološke sigurnosti
- osigurati radnicima pružanje svih propisanih informacija i propisano stručno osposobljavanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti
- jamčiti svojim radnicima procjenu osobnog ozračenja, a radnicima A kategorije propisanu provjeru zdravstvene sposobnosti
- osigurati redovitu obnovu podataka o osobnom ozračenju u skladu s pravilnikom iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Vanjski izloženi radnici obavezni su tijekom rada provoditi sve propisane i uobičajene mjere samozaštite od ionizirajućeg zračenja, kao i zaštite drugih osoba, koristiti propisanu zaštitnu opremu te koristiti i provoditi sve druge potrebne mjere za zaštitu od ionizirajućeg zračenja, a osobne dozimetre na način, u opsegu, trajanju i rokovima kako će biti propisano pravilnikom iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona, ne dovodeći u pitanje odgovornost nositelja odobrenja, korisnika ili vanjskog izvođača.

3. NUKLEARNA SIGURNOST

Zabrana i odgovornost za sigurnost nuklearnih postrojenja

Članak 38.

(1) Ne smije se graditi, ispitivati, pustiti u pogon ili na bilo koji drugi način upotrebljavati nuklearna postrojenja ako nisu izdane sve suglasnosti ili odobrenja prema ovom Zakonu.

(2) Nositelj uporabne dozvole za nuklearno postrojenje iz stavka 1. ovoga članka odgovoran je za nuklearnu sigurnost postrojenja iz stavka 1. ovoga članka, uključujući i sigurnost pri rukovanju radioaktivnim tvarima, radioaktivnim otpadom

ili istrošenim nuklearnim gorivom, koji se nalaze u navedenim postrojenjima ili u njima nastaju.

Uporaba pogonskog iskustva

Članak 39.

- (1) Nositelj odobrenja mora za nuklearno postrojenje osigurati provođenje programa skupljanja i analiziranja pogonskih iskustava nuklearnog postrojenja.
- (2) Zaključke programa iz stavka 1. ovoga članka nositelj odobrenja mora za nuklearno postrojenje uzeti u obzir pri ocjenjivanju, provjeravanju i poboljšanjima nuklearne sigurnosti postrojenja.
- (3) Ministarstvo određuje za svako nuklearno postrojenje način, opseg i učestalost izvješćivanja o izvođenju programa skupljanja i analiziranja pogonskih iskustava nuklearnih postrojenja.

Povremeni sigurnosni pregled

Članak 40.

- (1) Nositelj odobrenja mora za nuklearno postrojenje osigurati redovito, cjelovito i sustavno ocjenjivanje i provjeru mjera nuklearne sigurnosti postrojenja s povremenim sigurnosnim pregledima koje uključuje provjeru postojanja mjera za sprječavanje i ublažavanje posljedica izvanrednog događaja, uključujući provjeru primjene odredbi obrane po dubini.
- (2) Nositelj odobrenja obavezan je Ministarstvu prijaviti sve događaje koji bi mogli utjecati na nuklearnu sigurnost.
- (3) Učestalost, sadržaj i opseg, vrijeme trajanja i način izvođenja povremenih sigurnosnih pregleda te način izvješćivanja o navedenim pregledima za nuklearno postrojenje propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

Izvješćivanje o pogonu postrojenja

Članak 41.

- (1) Nositelj odobrenja mora za nuklearno postrojenje redovito izvješćivati Ministarstvo o pogonu postrojenja, a osobito o:
 - kvarovima opreme, koji mogu prouzročiti izvanredni događaj, i izvanrednim događajima te o mjerama za uklanjanje posljedica kvara ili izvanrednih događaja
 - pogreškama radnika tijekom pogona postrojenja koje mogu prouzročiti izvanredni događaj
 - odstupanjima od pogonskih uvjeta i ograničenja
 - svim drugim događajima ili pogonskim okolnostima, koje utječu na nuklearnu sigurnost postrojenja.
- (2) Sadržaj, opseg, način i učestalost te rokove izvješćivanja iz stavka 1. ovoga članka propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

4. OVLAŠTENI STRUČNI TEHNIČKI SERVISI I OVLAŠTENI IZVRŠITELJI NUKLEARNE SIGURNOSTI

Ovlašteni stručni tehnički servisi

Članak 42.

- (1) Poslove radiološke sigurnosti obavljaju ovlašteni stručni tehnički servisi koje rješenjem ovlašćuje Ministarstvo.
- (2) Ministarstvo ukida ovlaštenje ovlaštenom stručnom tehničkom servisu ako se utvrdi da ne ispunjava uvjete na temelju kojih je izdano ovlaštenje.
- (3) Popis poslova radiološke sigurnosti, uvjete koje trebaju ispuniti ovlašteni stručni tehnički servisi i način ovlašćivanja propisat će pravilnikom ministar.

Ovlašteni izvršitelji za nuklearnu sigurnost

Članak 43.

- (1) Ovlaštene poslove nuklearne sigurnosti obavljaju ovlašteni izvršitelji za nuklearnu sigurnost koje rješenjem ovlašćuje Ministarstvo za pojedino područje nuklearne sigurnosti ili za više područja na vrijeme ne dulje od pet godina.
- (2) Ministarstvo oduzima ovlaštenje ovlaštenom izvršitelju za nuklearnu sigurnost ako se utvrdi da ovlašteni izvršitelj ne ispunjava uvjete na temelju kojih je izdano ovlaštenje.
- (3) Uvjeti za dobivanje ovlaštenja za obavljanje pojedinih poslova nuklearne sigurnosti, evidencije ovlaštenih izvršitelja, način i opseg redovitog i izvanrednog izvješćivanja te drugi uvjeti koje moraju, vezano uz ocjenjivanje nuklearne sigurnosti, ispunjavati ovlašteni izvršitelji za pojedino područje nuklearne sigurnosti propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

Strane pravne ili fizičke osobe

Članak 44.

- (1) Strana pravna ili fizička osoba može dobiti ovlaštenje za obavljanje poslova stručnog tehničkog servisa iz članka 42. ovoga Zakona i izvršitelja za nuklearnu sigurnost iz članka 43. ovoga Zakona ako joj je ovlaštenje od nadležnog tijela države u kojoj je registrirana izdano pod uvjetima najmanje istovjetnim onima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Ispunjavanje uvjeta stranih pravnih ili fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Ministarstvo.

5. OSIGURANJE KVALITETE

Članak 45.

- (1) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su uspostaviti i provoditi te redovito obnavljati program osiguranja kvalitete.
- (2) Sadržaj programa kvalitete iz stavka 1. ovoga članka te način, opseg i rokove provjere kvalitete propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 46.

- (1) Nositelj odobrenja mora za nuklearno postrojenje planirati i sustavno izvoditi mjere za zadovoljavanje zahtjeva kvalitete za sastavne dijelove, sustave vođenja i nadzora tehnoloških procesa ili konstrukcije, uključujući računalnu programsku opremu te održavanje.
- (2) Nositelj odobrenja iz stavka 1. ovoga članka mora za osiguranje kvalitete uspostaviti i izvoditi program osiguranja kvalitete.
- (3) Zahtjevi vezani uz sadržaj i oblike programa osiguranja kvalitete za nuklearno postrojenje propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

6. STRUČNA OSPOSOBLJENOST**Članak 47.**

- (1) Radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja moraju imati posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja.
- (2) Izloženi radnici i radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja moraju imati posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti.
- (3) Obrazovanje iz stavka 2. ovoga članka o primjeni mjera radiološke sigurnosti izloženi radnici i radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja stječu tijekom redovitog obrazovanja ili dopunskim obrazovanjem.
- (4) Izloženi radnici i radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja moraju periodično obnavljati znanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti.
- (5) Uvjeti, rokovi i način stjecanja posebnog stručnog obrazovanja iz stavka 1. ovoga članka, posebnog stručnog obrazovanja iz stavka 2. ovoga članka te obnove znanja o primjeni mjera radiološke sigurnosti propisat će se pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 48.

- (1) Za sva pogonska razdoblja nuklearnog postrojenja nositelj odobrenja mora osigurati dovoljan broj kvalificiranih radnika s odgovarajućim obrazovanjem, osposobljenim i dodatno školovanim za obavljanje svih djelatnosti koje se obavljaju u nuklearnom postrojenju i za provođenje mjera nuklearne sigurnosti.
- (2) Poslove i zadatke upravljanja tehnološkim procesom u nuklearnom postrojenju iz stavka 1. ovoga članka i nadzora nad tim upravljanjem smiju obavljati radnici koji ispunjavaju uvjete vezane uz stručnu osposobljenost propisane pravilnikom koji donosi ministar.
- (3) Nositelj odobrenja mora za nuklearno postrojenje osigurati redovito obnavljanje stručnog znanja kvalificiranih radnika te provjeravati njihovu osposobljenost.

V. RADIOAKTIVNI OTPAD I ISTROŠENO NUKLEARNO GORIVO

Zbrinjavanje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva

Članak 49.

(1) Radioaktivni otpad i istrošeno nuklearno gorivo koji su nastali na teritoriju Republike Hrvatske moraju se zbrinuti na dugoročno održiv način na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se u sljedećim slučajevima ako:

- bilateralni ugovori sklopljeni prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona dozvoljavaju zbrinjavanje radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva na teritoriju druge države ili
- zbrinjavanje radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva na teritoriju druge države jamči jednaku ili veću sigurnost od one zajamčene hrvatskim zakonodavstvom i praksom.

(3) Prouzročitelj radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora, odnosno istrošenog nuklearnog goriva mora osigurati da se:

- radioaktivni otpad, iskorišteni izvori, odnosno istrošeno nuklearno gorivo zbrinjava na propisan način i
- u najvećoj mogućoj mjeri izbjegne prebacivanje tereta odlaganja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora, odnosno istrošenog nuklearnog goriva na buduće generacije.

(4) Prouzročitelj radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora, odnosno istrošenog nuklearnog goriva mora osigurati da otpadne radioaktivne tvari nastaju u najmanjim mogućim količinama.

(5) Prouzročitelj radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora, odnosno istrošenog nuklearnog goriva obvezan je osigurati i snositi troškove njihova zbrinjavanja.

(6) U slučaju primjene odredbe stavka 2. ovoga članka, a prije odlaganja radioaktivnog otpada i/ili istrošenog nuklearnog goriva na stranom teritoriju, Republika Hrvatska će obavijestiti Europsku komisiju o sadržaju postojećeg sporazuma i poduzeti sve razumne mjere kako bi se osiguralo sljedeće:

- država u kojoj se predviđa odlaganje ima sklopljen sporazum s Europskom komisijom koji obuhvaća radioaktivni otpad i istrošeno nuklearno gorivo ili je potpisnica Zajedničke konvencije o sigurnosti zbrinjavanja istrošenog goriva i sigurnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 3/99.),
- država u kojoj se predviđa odlaganje ima na snazi program upravljanja i odlaganja radioaktivnog otpada s ciljevima koji predstavljaju visoki nivo sigurnosti najmanje jednako vrijedan onom koji zahtijeva hrvatsko zakonodavstvo.

(7) U slučaju primjene odredbe stavka 2. ovoga članka, odlagalište u zemlji u kojoj se predviđa odlaganje mora biti ovlašteno za prihvrat radioaktivnog otpada kojeg se namjerava poslati, mora biti djelatno prije prihvata pošiljke radioaktivnog

otpada i mora se njime upravljati u skladu sa zahtjevima sadržanim u programu upravljanja i odlaganja radioaktivnog otpada zemlje u kojoj se nalazi odlagalište.

(8) Uvjete te način zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva, kao i obvezu vođenja evidencija o njima, njihov sadržaj, način vođenja i rokove čuvanja te opseg i način izvješćivanja propisat će pravilnikom ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša i ministra nadležnog za graditeljstvo.

Odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora

Članak 50.

(1) Djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora ne smije se započeti obavljati prije nego što Ministarstvo izda odobrenje.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od najduže 10 godina.

(4) Popis djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora, popis dokumenata kojima se u postupku davanja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka dokazuje da je udovoljeno uvjetima propisanim ovim Zakonom te uvjete obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar.

Upravljanje, dugoročni nadzor i održavanje zatvorenog odlagališta

Članak 50.a

(1) Za zatvaranje odlagališta obvezna je prethodna suglasnost Ministarstva.

(2) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka daje se odnosno uskraćuje rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(3) Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško obavlja upravljanje, dugotrajnu kontrolu i održavanje zatvorenog odlagališta u skladu s uvjetima utvrđenima u izvješću sigurnosne studije za zatvoreno odlagalište.

(4) Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško osigurava provedbu programa praćenja stanja radioaktivnosti u okolišu nakon zatvaranja odlagališta te izvješćuje Ministarstvo.

(5) Obvezni sadržaj programa praćenja stanja radioaktivnosti u okolišu nakon zatvaranja odlagališta propisuje ministar pravilnikom o zbrinjavanju radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora.

(6) Izvještaj o rezultatima ispitivanja i praćenja radioaktivnosti okoliša nakon zatvaranja odlagališta dostavlja se Ministarstvu jednom godišnje u pisanom i elektroničkom obliku.

(7) Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško neodgodivo izvješćuje inspekciju Ministarstva ako su tijekom provedbe praćenja stanja radioaktivnosti okoliša

izmjerene vrijednosti iznad uobičajenih fluktuacija, odnosno ako brzina ambijentalnog doznog ekvivalenta prelazi 300 nSv/h.

(8) Obvezni sadržaj izvješća iz stavaka 6. i 7. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom o zbrinjavanju radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora.

Članak 51.

Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško smije započeti sa zbrinjavanjem radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora u Centru za zbrinjavanje radioaktivnog otpada nakon ishoda odobrenja iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona.

Krajnja odgovornost za financiranje zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva

Članak 51.a

(1) Republika Hrvatska ima krajnju odgovornost za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i istrošenog goriva te iskorištenih izvora koji su nastali na njezinu teritoriju.

(2) Odgovornost za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora nastali na teritoriju Republike Hrvatske, a čiji prouzročitelji i/ili vlasnici nisu poznati ili ako su poznati, ali ne plaćaju naknadu zbrinjavanja, propisana je zakonom kojim se uređuje rad Fonda za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško.

(3) Ako prouzročitelj i/ili vlasnik i posjednik radioaktivnog otpada i istrošenog goriva nastalog na teritoriju Republike Hrvatske zbog stečaja, likvidacije ili drugog razloga ne može osigurati sredstva za njegovo zbrinjavanje, sredstva će se osigurati iz državnog proračuna u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(4) Ako nositelj odobrenja, vlasnik i/ili posjednik iskorištenog izvora postane nesolventan ili prestane poslovati, sredstva za zbrinjavanje iskorištenog izvora osigurat će se u državnom proračunu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(5) U slučajevima iz stavaka 3. i 4. ovoga članka Republika Hrvatska ima pravo na naknadu svih troškova izvršenog zbrinjavanja, a radi osiguranja naplate troškova zbrinjavanja te na temelju ovoga Zakona stječe zakonsko založno pravo nad nekretninama i pokretninama prouzročitelja i/ili vlasnika i posjednika radioaktivnog otpada i istrošenog goriva, odnosno nositelja odobrenja, vlasnika i/ili posjednika iskorištenog izvora.

(6) Nadležan zemljišnoknjižni sud provest će uknjižbu založnog prava iz stavka 5. ovoga članka u korist Republike Hrvatske.

(7) Odredbe ovoga članka odnose se i na pravne osobe nad kojima se provodi stečajni postupak, kao i na nekretnine u vlasništvu tih pravnih osoba, pri čemu se troškovi zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog goriva nastalog na teritoriju Republike Hrvatske te iskorištenih izvora smatraju troškovima stečajnog postupka.

(8) Za zbrinjavanje izvora bez posjednika odgovorna je Republika Hrvatska.

(9) Ako se vlasnik izvora iz stavka 8. ovoga članka utvrdi naknadno, Republika Hrvatska ima pravo na povrat troškova zbrinjavanja u skladu sa zakonom.

Članak 52.**Brisan.**

Odredba članka 52. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 21/2022.

Zabrana uvoza radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva

Članak 53.

Zabranjuje se uvoz radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva, a koji nisu nastali u Republici Hrvatskoj, osim ako nije drukčije propisano međunarodnim ugovorima.

Strategija zbrinjavanja radioaktivnog otpada, istrošenog nuklearnog goriva, iskorištenih zatvorenih radioaktivnih izvora i izvora ionizirajućeg zračenja koji se ne namjeravaju dalje koristiti

Članak 54.

- (1) Strategiju zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva donosi Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.
- (2) Strategiju iz stavka 1. ovoga članka Vladi Republike Hrvatske predlaže Ministarstvo.
- (3) Ministarstvo predlaže i koordinira redovite obnove Strategije iz stavka 1. ovoga članka uzimajući u obzir najbolja tehnička i znanstvena dostignuća, preporuke i stečena iskustva u proteklom razdoblju te nadzire provedbu Strategije iz stavka 1. ovoga članka i izvješćuje Vladu Republike Hrvatske o provedbi Strategije iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 55.

- (1) Ministarstvo koordinira pripremu Strategije iz članka 54. ovoga Zakona
- (2) Strategija iz članka 54. ovoga Zakona mora sadržavati najmanje sljedeće:
 - nastajanje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva mora biti ograničeno na najmanju moguću količinu koliko je to razumno ostvarivo, u smislu volumena, organizacije tehnologije i načina zbrinjavanja te razgradnje, uključujući ponovne upotrebe materijala
 - ovisnost između faza nastajanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva i njihovog zbrinjavanja mora biti uzeta u obzir u smislu racionalizacije postupaka i povećavanja učinkovitosti te radiološke i nuklearne sigurnosti
 - radioaktivni otpad, iskorišteni izvori i istrošeno nuklearno gorivo moraju biti zbrinuti na siguran načini, uključujući dugoročne pasivne mjere radiološke i nuklearne sigurnosti
 - primjena mjera radiološke i nuklearne sigurnosti mora biti sumjerljiva riziku
 - trošak zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva snose prouzročitelji radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva
 - proces zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva mora biti dokumentiran u svim svojim fazama

- pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona odgovorna je za primjenu mjera radiološke i nuklearne sigurnost
- učinkovit pravni okvir s institucionalnom infrastrukturom zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva mora biti dugoročno osiguran
- upravljanje radiološkom i nuklearnom sigurnošću mora biti uspostavljeno u objektima i nad instalacijama koji su uključeni u obavljanje djelatnosti iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona
- obavljanja djelatnosti iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona mora biti osigurano na način da je nedvojbeno demonstrirana dugoročna opravdanost odabranog načina obavljanja djelatnosti, na osnovi doprinosa općem dobru
- radiološka i nuklearna sigurnost prilikom obavljanja djelatnosti iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona mora bit optimizirana na način da osigurava najveću razinu radiološke i nuklearnu sigurnosti koliko je to razumski moguće
- ograničenje rizika mora osigurati da je ozračenje pojedinca ili opterećenje okoliša zbog obavljanja djelatnosti iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona ispod dozvoljenih granica
- mora se osigurati zaštita sadašnjih i budućih generacija od rizika nastalih obavljanjem djelatnosti iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona
- moraju se poduzeti svi mogući naponi radi sprječavanja izvanrednih događaja do kojih može doći zbog obavljanja djelatnosti iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona
- moraju se uspostaviti i održavati aranžmani potrebni za odgovor u slučaju nastanka izvanrednog događaja
- aktivnosti zaštite i/ili umanjivanja posljedica zbog izvanrednog događaja moraju biti opravdane i optimizirane na način da osiguravaju doprinos općem dobru.

Članak 56.

Strategija iz članka 54. ovoga Zakona mora nedvosmisleno odrediti za institucionalnu infrastrukturu zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva sljedeće:

- raspodjelu odgovornosti
- osiguranje sredstava
- ciljeve radiološke i nuklearne sigurnosti te fizičkog osiguranja
- minimiziranje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva
- uvoz/izvoz radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva
- upravljanje radioaktivnim otpadom, iskorištenim izvorima i istrošenim nuklearnim gorivom

- upravljanje prirodnim radioaktivnim tvarima čija su svojstva promijenjena korištenjem tehnoloških postupaka.

Članak 57.

Nacionalni program provedbe Strategije iz članka 54. ovoga Zakona donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.

(2) Vlada Republike Hrvatske će o bitnim promjenama Nacionalnog programa provedbe Strategije iz članka 54. ovoga Zakona obavijestiti Europsku komisiju.

(3) Vlada Republike Hrvatske će u roku od šest mjeseci od dana zaprimanja očitovanja Europske komisije dostaviti Europskoj komisiji tražena objašnjenja i/ili Europsku komisiju obavijestiti o izmjenama Nacionalnog programa provedbe Strategije iz članka 54. ovoga Zakona.

Članak 58.

(1) Ministarstvo koordinira pripremu Nacionalnog programa iz članka 57. ovoga Zakona na osnovi odredbi sadržanih u Strategiji iz članka 54. ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo nadzire provedbu Nacionalnog programa iz članka 57. ovoga Zakona u svim fazama zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva, od nastajanja do krajnjeg odlaganja, i o provedbi izvješćuje Vladu Republike Hrvatske.

(3) Ministarstvo inicira i koordinira redovite obnove Nacionalnog programa iz članka 57. ovoga Zakona, uzimajući u obzir najbolja tehnička i znanstvena dostignuća, preporuke i stečena iskustva u proteklom razdoblju.

Članak 59.

Nacionalni program iz članka 57. mora sadržavati najmanje sljedeće:

- sveukupne ciljeve Strategije zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva
- važne prekretnice s pripadnim rokovima njihovog ostvarivanja radi postizanja sveukupnog cilja Nacionalnog programa provedbe Strategije zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva
- Inventar radioaktivnog otpada, istrošenog nuklearnog goriva, iskorištenih izvora uključujući razgradnju i prirodne radioaktivne tvari sa svojstvima promijenjenim korištenjem tehnoloških postupaka, za postojeće stanje i očekivano nastajanje u budućnosti, na način da se jasno razaznaju pripadne lokacije s količinama materijala klasificiranim prema razini radiološke opasnosti
- koncepte, planove i tehnička rješenja za zbrinjavanje Inventara iz podstavka 3. ovoga članka od nastajanja do konačnog odlaganja
- koncepte ili planove za razdoblje nakon zatvaranja odlagališta, uključujući razdoblje tijekom kojega je potrebno provoditi odgovarajuće kontrole te koja su sredstva potrebna kako bi se dugoročno sačuvalo znanje o predmetnom objektu
- opis istraživačkih i razvojnih aktivnosti potrebnih za demonstriranje opravdanosti rješenja za zbrinjavanje radioaktivnog otpada, istrošenog

nuklearnog goriva, iskorištenih izvora uključujući i prirodne radioaktivne tvari sa svojstvima promijenjenim korištenjem tehnoloških postupaka

– osnovne korake koji bi služili učinkovitom praćenju implementacije pojedinih dijelova Nacionalnog programa iz članka 57. ovoga Zakona, s jasnim pripadnim vremenskim okvirima u kojima se koraci moraju ostvariti i podjelom odgovornosti za primjenu

– osnovne pokazatelje uspješnosti primjene Nacionalnog programa iz članka 57. ovoga Zakona

– procjenu troškova primjene Nacionalnog programa iz članka 57. ovoga Zakona, s jasnim uključenim pretpostavkama i hipotezama procjene prikazanim u vremenskom profilu od interesa

– opis financijske sheme koja mora uključivati sve troškove s osiguranjem primjene prema predviđenom vremenskom rasporedu

– strategiju informiranja i komuniciranja s javnosti kojom se osigurava da su potrebne informacije o zbrinjavanju istrošenog nuklearnog goriva i radioaktivnog otpada dostupne radnicima i stanovništvu na način da će Ministarstvo obavješćivati javnost o događanjima na svome području nadležnosti, uz izuzetak informacija kojima se potencijalno mogu ugroziti sigurnosni interesi. Strategijom mora biti predviđen i način osiguravanja učinkovitog sudjelovanja zainteresirane javnosti u postupku odlučivanja o zbrinjavanju istrošenog nuklearnog goriva i radioaktivnog otpada

– sporazum ili sporazume o zbrinjavanju istrošenog nuklearnog goriva ili radioaktivnog otpada, uključujući uporabu odlagališta, sklopljen(e) s državom članicom Europske unije ili trećom zemljom, ako postoji/postoje.

VI. ODGOVOR NA IZVANREDNI DOGAĐAJ

Plan i program mjera zaštite u slučaju izvanrednog događaja

Članak 60.

(1) Ministarstvo, u skladu s međunarodnim propisima i preporukama, po prethodno pribavljenoj suglasnosti ministra nadležnog za zdravstvo, predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje uredbe o mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja te intervencija u slučaju izvanrednoga događaja.

(2) Ministarstvo je zadužen za praćenje provedbe uredbe iz stavka 1. ovoga članka i prema potrebi predlaže mjere unapređenja.

Obveze nositelja odobrenja u planiranju odgovora na izvanredni događaj

Članak 61.

(1) Nositelj odobrenja obavezan je izraditi Plan i program mjera u slučaju izvanrednog događaja koji odobrava Ministarstvo.

(2) Troškove provedbe Plana i programa iz stavka 1. ovoga članka osigurava i snosi nositelj odobrenja te nositelj uporabne dozvole za nuklearno postrojenje.

(3) Nositelj odobrenja obavezan je o važnim činjenicama iz Plana i programa iz stavka 1. ovoga članka izvješćivati javnost.

(4) Opseg i sadržaj Plana i programa iz stavka 1. ovoga članka, obvezu, učestalost i rokove provjere učinkovitosti te način, opseg i rokove izvješćivanja javnosti i nadležnih tijela propisat će pravilnikom ministar.

Međunarodno izvješćivanje i suradnja

Članak 62.

(1) U slučaju izvanrednog događaja, za koji je vjerojatno da može prouzročiti štetu za zdravlje ljudi i na području drugih država, Ministarstvo će osigurati izvješćivanje u skladu s međunarodnim sporazumima.

(2) O primanju pomoći drugih država i Međunarodne agencije za atomsku energiju te o davanju pomoći drugim državama u slučaju izvanrednih događaja odlučuje Vlada Republike Hrvatske.

Sanacija

Članak 63.

(1) Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje svojim djelovanjem prouzroči radioaktivno onečišćenje okoliša, prostorija, površina, predmeta i osoba radioaktivnim tvarima iznad granica utvrđenih pravilnikom, koji donosi ministar, ili zbog gubitka kontrole nad izvorom ionizirajućeg zračenja ili nekog drugog razloga prouzroči štetu, odgovara za nastalu štetu i obvezno je bez odgađanja provesti sanaciju o svome trošku.

(2) Postupak sanacije iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno planu sanacije koji izrađuje pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka. Sadržaj plana sanacije te uvjete, kriterije i način odobravanja plana pravilnikom će propisati ministar.

(3) Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezno je bez odgode izvijestiti Ministarstvo o opasnosti ili šteti koja je nastala zbog gubitka kontrole nad radioaktivnim izvorom ili zbog radioaktivnog onečišćenja koje je prouzročilo svojim djelovanjem.

(4) Ako pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne osigura sanaciju iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo će narediti provedbu sanacije o trošku pravne ili fizičke osobe, tijela državne uprave i drugog državnog tijela ili tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Supsidijarna odgovornost Republike Hrvatske

Članak 64.

(1) Ako nositelj odobrenja ili korisnik zbog stečaja, likvidacije ili drugog razloga ne može osigurati provedbu sanacije ili ako se nositelj odobrenja ili korisnik ne može odrediti ili se ne nalazi na području Republike Hrvatske, Republika Hrvatska u cijelosti mora osigurati provedbu sanacije.

(2) Republika Hrvatska pokriva troškove sanacije iz stavka 1. ovoga članka ako za pokrivanje navedenih troškova nisu dovoljna financijska jamstva koje je osigurao nositelj odobrenja ili korisnik, a sam nema sredstva za pokrivanje navedenih troškova.

(3) Ako prestanu važiti razlozi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, Republika Hrvatska od stranke koja je obvezna snositi troškove zahtijevat će povrat troškova za provedbu sanacije iz stavka 1. ovoga članka.

Sanacija onečišćenja većih razmjera

Članak 65.

(1) Ako su se stekli uvjeti iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona, a razmjer povećanog onečišćenja zraka, vode za piće, vode, tla, hrane, hrane za životinje i pojedinih proizvoda ili materijala kao posljedice izvanrednog događaja je takav da Ministarstvo ne može samostalno osigurati provedbu sanacije, Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Ministarstva odrediti:

- a) strategiju i ciljeve sanacije onečišćenih područja
- b) granice onečišćenog područja te pogođeno stanovništvo
- c) mjere zaštite i druge mjere koje se primjenjuju u pojedinim dijelovima onečišćenog područja i njihovo trajanje, ako je potrebno
- d) plan sanacije onečišćenih područja, koji sadržava elemente propisane u članku 63. stavku 2. ovoga Zakona
- e) procjenu ozračenja različitih skupina stanovništva te procjenu raspoloživih mjera za smanjenje ozračenja te
- f) način obavještanja i informiranja javnosti.

(2) Vlada Republike Hrvatske će odrediti nositelje za pojedine aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Za onečišćena područja u kojima je dozvoljeno stanovanje i nastavak društvenih i gospodarskih aktivnosti, Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Ministarstva u suradnji s odgovarajućim dionicima osigurati mjere praćenja osobnog ozračenja, kako bi se uspostavili uvjeti života koji se smatraju normalnim.

(4) Mjere iz stavka 3. ovoga članka uključuju uspostavu odgovarajućih referentnih razina te uspostavu odgovarajuće infrastrukture kojom će se podržati primjena mjera samozaštite u pogođenim područjima, kao što su dostupnost informacija i stručnih savjeta te praćenje stanja okoliša i ozračenja pojedinog stanovnika, a po potrebi i korektivne mjere, te označavanje i ograđivanje područja.

Akcijski plan za radon

Članak 65.a

(1) Akcijski plan za rješavanje dugoročnih rizika od ozračenja radonom u stambenim zgradama, zgradama javne namjene te na radnim mjestima, bez obzira na to potječe li radon iz tla, građevnog materijala ili vode, donosi Ministarstvo uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zdravstvo, ministarstva nadležnog za graditeljstvo i prostorno uređenje, ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i energetiku i ministarstva nadležnog za znanost i obrazovanje.

(2) Akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati:

1. plan provođenja mjerenja koncentracije radona u zatvorenim prostorima ili koncentracije radona u tlu u svrhu utvrđivanja distribucije koncentracije radona u zatvorenom prostoru te opis upravljanja podacima
2. načela, vrstu podataka te kriterije koji će se koristiti za prepoznavanje područja s povišenom razinom radona ili definiranje drugih parametara koji se mogu koristiti i kao posebni pokazatelji u slučaju da se radi o potencijalno visokom ozračenju radonom
3. popis vrsta radnih mjesta i zgrada javne namjene u kojima je potrebno provesti mjerenje radona (na primjer škole, vrtići, obrazovne, kulturne i zdravstvene ustanove te podzemna radna mjesta), kao i onih mjesta u pojedinim područjima za koje je na temelju procjene rizika utvrđena potreba za provedbom mjerenja, uzimajući u obzir vrijeme provedeno na takvom mjestu
4. temelj za uspostavu referentnih razina za zgrade i radna mjesta
5. raspodjelu odgovornosti, mehanizme koordinacije i raspoloživa sredstva za provedbu akcijskog plana
6. upute kojima će se olakšati provođenje sanacije nakon gradnje
7. plan mjera za smanjenje ozračenja radonom u stambenim zgradama i utvrđivanje prioriteta u rješavanju slučajeva navedenih u točki 2. ovoga stavka, uključujući određivanje okolnosti pod kojima bi takve mjere bile obvezne ili dobrovoljne
8. plan mjera za sprječavanje ulaska radona u nove zgrade, uključujući metode i alate, te identifikaciju građevnog materijala iz kojeg je povećana ekshalacija (ispuštanje) radona. Mjere za sprečavanje ulaska radona u nove zgrade mogu uključiti posebne uvjete u nacionalnim građevinskim propisima
9. vremenski plan obnove akcijskog plana
10. komunikacijski plan u svrhu povećanja osviještenosti te informiranja javnosti, lokalnih donositelja odluka, poslodavaca i zaposlenika o rizicima od radona, uključivo i vezu s pušenjem
11. upute o metodama i alatima za mjerenje i provođenje sanacije
12. stajalište postoji li potreba za donošenje odredbe kojom će se omogućiti pružanje financijske potpore u istraživanjima radona i mjerama sanacije, osobito za privatne stambene zgrade s vrlo velikim koncentracijama radona
13. dugoročne ciljeve u smislu smanjenja rizika od raka pluća koje je povezano uz ozračenje radonom (za pušače i nepušače).

(3) Pri izradi Akcijskog plana iz stavka 1. ovoga članka uzet će se u obzir povezanost s drugim istorodnim temama i odgovarajućim programima (kao što su programi vezani uz štednju energije i kvalitetu zraka).

(4) Pri izradi Akcijskog plana iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se kriteriji za akreditaciju mjernih metoda i sanacijskih službi.

(5) Ministarstvo inicira i koordinira redovite obnove Akcijskog plana iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Prema Akcijskom planu iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo će u suradnji s dionicima promicati radnje u svrhu utvrđivanja stambenih zgrada s razinom radona koja prelazi referentnu razinu te tehničkim ili drugim sredstvima poticati mjere za smanjenje koncentracije radona u tim stambenim zgradama.

Postojeće ozračenje

Članak 65.b

Uvjete, kriterije i način postupanja u slučajevima postojećeg ozračenja propisat će pravilnikom ministar.

VII. NUKLEARNO OSIGURANJE

Članak 66.

(1) Nositelji odobrenja snose primarnu odgovornost za provedbu nuklearnog osiguranja radioaktivnih izvora, nuklearnog materijala, nuklearnih postrojenja i postrojenja za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora te snose troškove njihove provedbe.

(2) Nositelji odobrenja koji djelatnost obavljaju sa zatvorenim radioaktivnim izvorima 1., 2. i 3. kategorije, nuklearnim materijalima I., II. i III. kategorije i djelatnost sa nisko, srednje i visoko radioaktivnim otpadom dužni su izraditi Plan nuklearnog osiguranja i provoditi mjere nuklearnog osiguranja za postrojenja i djelatnosti u skladu s Planom.

(3) Plan nuklearnog osiguranja i sve njegove izmjene rješenjem odobrava Ministarstvo.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(5) Vrsta i opseg mjera nuklearnog osiguranja određuju se u Planu nuklearnog osiguranja na temelju kategorija nuklearnih materijala i radioaktivnih izvora koji su potencijalna meta neovlaštenog uklanjanja ili sabotaze te mogućih učinaka i posljedica zlouporabe, uzimajući u obzir pristupe utemeljene na informiranosti o rizicima kao što su stupnjevit pristup i obrana po dubini u nuklearnom osiguranju, a osim navedenog, vrsta i opseg mjera nuklearnog osiguranja u Planu nuklearnog osiguranja za nuklearna postrojenja temelje se i na dokumentu Prijetnja predviđena projektnom osnovom.

(6) Sastavni dio Plana nuklearnog osiguranja je Plan postupanja pri ugrožavanju nuklearnog osiguranja, a sastavni dio Plana nuklearnog osiguranja za nuklearna postrojenja je i Plan kibernetičke sigurnosti.

(7) Ministarstvo je dužno na temelju procjene prijetnje izraditi dokument Prijetnja predviđena projektnom osnovom te je povremeno ili u slučaju iznenadne promjene sigurnosne situacije ažurirati.

(8) Ministarstvo je dužno izraditi dokument Prijetnja predviđena projektnom osnovom za prijevoz nuklearnog materijala koji se koristi u radu nuklearnih postrojenja.

- (9) Dokumente iz stavaka 7. i 8. ovoga članka Ministarstvo dostavlja nositeljima odobrenja za nuklearne djelatnosti.
- (10) Ako dođe do promjene dokumenta Prijetnja predviđena projektnom osnovom, nositelji odobrenja za nuklearne djelatnosti moraju ažurirati Plan nuklearnog osiguranja, a svaka promjena ili dodatak Planu nuklearnog osiguranja dostavlja se na suglasnost i odobrenje Ministarstvu.
- (11) Na određenim radnim mjestima u nuklearnim postrojenjima mogu raditi samo osobe koje ispunjavaju opće uvjete propisane ovim Zakonom i za koje ne postoje sigurnosne zapreke, čije se nepostojanje utvrđuje provedbom temeljne sigurnosne provjere u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju sigurnosne provjere.
- (12) Nositelj odobrenja dužan je o vanjskim izvođačima, koji moraju ishoditi certifikat poslovne sigurnosti te odgovarajuće sigurnosne provjere za pristup klasificiranim podacima za fizičke osobe, izvijestiti nadležno Ministarstvo.
- (13) U postupku s klasificiranim podacima i podacima označenim oznakom NEKLASIFICIRANO primjenjuju se mjere i standardi informacijske sigurnosti sukladno propisima kojima se uređuje informacijska sigurnost.
- (14) Ministar pravilnikom koji se donosi sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka propisuje vrstu podataka iz ovoga Zakona koji podliježu klasifikaciji u skladu s mjerama i standardima informacijske sigurnosti te kriterije za određivanje stupnjeva tajnosti za sve podatke koji podliježu klasifikaciji.
- (15) Ministar pravilnikom o nuklearnom osiguranju propisuje radna mjesta u nuklearnim postrojenjima na kojima mogu raditi samo osobe za koje ne postoje sigurnosne zapreke.
- (16) Zahtjev za provođenje temeljne sigurnosne provjere nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji te zahtjev za ishođenje certifikata poslovne sigurnosti podnosi Ministarstvo.

Pravilnik o nuklearnom osiguranju

Članak 66.a

Ministar pravilnikom propisuje:

- kategorizaciju nuklearnih postrojenja i nuklearnih materijala, radioaktivnih izvora te moguće utjecaje i posljedice zlouporaba
- vrstu i obuhvat mjera nuklearnog osiguranja, imajući u vidu gornju kategorizaciju
- sadržaj Plana nuklearnog osiguranja, uključujući Plan postupanja pri ugrožavanju nuklearnog osiguranja, a u slučaju nuklearnih postrojenja i Plan kibernetičke sigurnosti
- način i opseg izvješćivanja o događajima koji ugrožavaju nuklearno osiguranje
- potrebnu izobrazbu osoba koje imaju pristup radioaktivnim ili nuklearnim materijalima, te druge uvjete za provedbu mjera nuklearnog osiguranja

- vrstu postrojenja ili djelatnosti te kategorije nuklearnog materijala i radioaktivnih izvora za koje je potrebno provesti sigurnosnu provjeru radnika.

Povrat radioaktivnog ili nuklearnog materijala izvan nadzora

Članak 66.b

- (1) Ministarstvo je glavno tijelo tehničke podrške odgovorno za povrat i reagiranje u slučaju neovlaštenog uklanjanja (npr. krađe), nezakonitog oduzimanja ili pronalaska radioaktivnog ili nuklearnog materijala izvan nadzora, kao i za nuklearno osiguranje takvog materijala.
- (2) Svaka osoba koja raspolaže saznanjima da se radioaktivni ili nuklearni materijal nalazi izvan nadzora ili zna za situaciju ili nesreću s radioaktivnim ili nuklearnim materijalom koja bi mogla dovesti do znatnog rizika po sigurnost i fizičku sigurnost stanovništva i okoliša, mora odmah, bez odgode, o tome obavijestiti Ministarstvo.
- (3) Ministarstvo je glavno tijelo tehničke podrške nadležnim tijelima za razvoj svih strateških dokumenata za uspostavljanje nadzora, povrat radioaktivnog ili nuklearnog materijala koji su izvan nadzora i osiguravanje sigurnosti i fizičkog osiguranja stanovništva i zaštitu okoliša.

Međunarodna suradnja i pomoć na području nuklearnog osiguranja

Članak 66.c

- (1) U slučaju krađe ili drugog nezakonitog otuđenja ili vjerodostojne prijetnje nezakonitog otuđenja radioaktivnog ili nuklearnog materijala, Ministarstvo može putem nadležnih tijela obavijestiti druge relevantne države ili međunarodne organizacije na koje bi okolnosti takvog događaja mogle utjecati.
- (2) U slučaju vjerodostojne prijetnje ili sabotaze radioaktivnog ili nuklearnog materijala ili nuklearnog postrojenja, Ministarstvo može o toj prijetnji putem nadležnih tijela obavijestiti druge relevantne države na koje bi takav događaj mogao utjecati ili međunarodne organizacije, a sve radi sprječavanja sabotaze.
- (3) U slučaju neovlaštenog uklanjanja (npr. krađe) ili drugog nezakonitog otuđenja radioaktivnog ili nuklearnog materijala, Ministarstvo može putem nadležnih tijela zatražiti uspostavu potrebne suradnje ili pomoći radi povrata i zaštite takvog materijala s bilo kojom državom ili međunarodnom organizacijom koja to zatraži.
- (4) U slučaju sabotaze nuklearnog materijala ili nuklearnog postrojenja, Ministarstvo može čim prije putem nadležnih tijela informirati druge države koje će vjerojatno biti radiološki pogođene te utvrditi potrebne vidove suradnje i pomoći bilo kojoj državi ili međunarodnoj organizaciji koja to zatraži, a kako bi se radiološke posljedice takvog događaja svele na najmanju moguću mjeru ili ublažile.
- (5) Ministarstvo može putem nadležnih tijela Međunarodne agencije za atomsku energiju prenijeti informacije o događajima u kojima se dogodila krađa, razbojništvo ili drugo nezakonito otuđivanje radioaktivnog ili nuklearnog materijala,

nuklearno relevantnog predmeta ili tehnologije, sabotaza radioaktivnog ili nuklearnog materijala ili nuklearnog postrojenja ili vjerodostojna prijetnja o istom.

VIII. NEŠIRENJE NUKLEARNOG ORUŽJA

Dozvole i zabrana proizvodnje, posjedovanja i uporabe nuklearnih materijala i posebne opreme

Članak 67.

- (1) Nije dozvoljeno upotrebljavati nuklearne materijale i posebnu opremu za konstrukciju nuklearnog oružja ili druge eksplozivne naprave, ili za istraživanje i razvoj nuklearnog naoružanja ili sličnih uređaja.
- (2) Za proizvodnju, posjedovanje ili korištenje posebne opreme koja se može koristiti za istraživanje i razvoj nuklearnog oružja potrebno je ishoditi dozvolu Ministarstva.
- (3) Dozvola iz stavka 2. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.
- (4) Vlasnik nuklearnog materijala, posjednik nuklearnog materijala, korisnik ili nositelj odobrenja mora prijaviti Ministarstvu posjedovanje nuklearnih materijala i posebne opreme i dozvoliti pregled inspektorima Ministarstva i/ili ovlaštenim predstavnicima međunarodnih organizacija ako ga oni obavljaju u skladu s međunarodnim sporazumima te surađivati s predstavnicima navedenih organizacija pri pregledu istih u skladu s međunarodnim sporazumima.
- (5) Popis posebne opreme iz stavka 1. ovoga članka, uvjete davanja te rokove važenja dozvole iz stavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar.

IX. PRAĆENJE STANJA RADIOAKTIVNOSTI OKOLIŠA

Članak 68.

Ispitivanje i praćenje vrste i aktivnosti radioaktivnih tvari u zraku, tlu, moru, rijekama, jezerima, podzemnim vodama, krutim i tekućim oborinama, vodi za piće, hrani, stambenim javnim i radnim prostorima, provodi se pod uvjetima, na način i mjestima te u rokovima propisanim pravilnikom koji donosi ministar.

X. IZVJEŠĆE I OBVEZA SAMOPROCJENE

Obveza izvješćivanja

Članak 69.

- (1) Ministar svake dvije godine, a po potrebi i češće, podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i nuklearnoj sigurnosti za prethodno razdoblje.
- (2) Nakon prihvaćanja u Vladi Republike Hrvatske izvješće iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo objavljuje na način kojim se osigurava dostupnost javnosti.

(3) Ministarstvo će Europskoj komisiji prvi put podnijeti izvješće o provedbi Direktive Vijeća br. 2011/70/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada do 23. kolovoza 2015., a nakon toga svake tri godine, pri čemu će koristiti preglede i izvješćivanje u skladu sa Zajedničkom konvencijom o sigurnosti zbrinjavanja istrošenog goriva i sigurnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada.

(4) Ministarstvo će Europskoj komisiji do 22. srpnja 2020. godine podnijeti izvješće o provedbi Direktive Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja.

Sadržaj izvješća

Članak 70.

Izvješće iz članka 69. ovoga Zakona sadrži podatke o:

- stanju radiološke sigurnosti, stanju sigurnosti nuklearnih postrojenja, sigurnosnim mjerama i provedbi mjera zaštite u Republici Hrvatskoj
- međunarodnoj suradnji na području radiološke i nuklearne sigurnosti, a posebice o pristupanju međunarodnim ugovorima iz tog područja
- ocjeni o sprječavanju širenja nuklearnog oružja i nedozvoljene uporabe posebne opreme
- prijedlozima za poboljšanje radiološke i nuklearne sigurnosti i
- drugim pitanjima vezanim uz radiološku i nuklearnu sigurnost u Republici Hrvatskoj.

Obveza i provođenje samoprocjene i stručnih pregleda

Članak 71.

(1) Ministarstvo je obvezno najmanje svakih deset godina provesti samoprocjenu domaćeg zakonodavnog okvira i nadležnih tijela te osigurati međunarodni pregled bitnih segmenata domaćeg zakonodavnog okvira i nadležnih tijela radi kontinuiranog poboljšanja radiološke i nuklearne sigurnosti.

(2) Rezultati provedene samoprocjene i dostupni rezultati svake međunarodne revizije su javni.

(3) Ministarstvo je obvezno o rezultatima provedene samoprocjene i dostupnim rezultatima svake međunarodne revizije izvijestiti države članice Europske unije i Europsku komisiju.

(4) Ministarstvo mora osigurati da prvi tematski stručni pregled nuklearnog postrojenja na državnom području Republike Hrvatske započne nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, a nakon toga daljnji tematski stručni pregledi moraju se provoditi najmanje svakih šest godina.

(5) Na stručni pregled iz stavka 4. ovoga članka pozivaju se kao promatrači sve države članice Europske unije i Europska komisija.

(6) Operator nuklearnog postrojenja mora provesti mjere koje proizlaze iz relevantnih rezultata stručnog pregleda te objaviti odgovarajuća izvješća o postupcima i glavnom rezultatu kad su rezultati dostupni.

(7) U slučaju nesreće koja dovodi do situacije koja bi mogla zahtijevati primjenu mjera zaštite izvan lokacije, bez nepotrebnog odgađanja poziva se međunarodni stručni pregled.

XI. OČEVIDNICI

Obveza vođenja i sadržaj očevidnika

Članak 72.

(1) Nositelj odobrenja i korisnik, ovlašteni stručni tehnički servis i ovlašteni izvršitelj za nuklearnu sigurnost obvezni su voditi očevidnike.

(2) Ministarstvo je obvezno voditi očevidnike.

(3) Obvezan sadržaj očevidnika iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, njihov sadržaj, način vođenja i rokove čuvanja te način i rokove izvješćivanja propisat će pravilnikom ministar.

XII. FINANCIJSKE OBVEZE

Članak 73.

Nositelj odobrenja za obavljanje djelatnosti, odnosno korisnik obvezni su snositi troškove proizašle iz obveza prema ovom Zakonu.

Članak 74.

Brisan.

Odredba članka 74. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 130/2017.

Osiguranje financijskih sredstava za sigurnost nuklearnog postrojenja

Članak 75.

(1) Nositelj uporabne dozvole za nuklearno postrojenje mora za izvođenje propisanih mjera nuklearne sigurnosti imati osigurana financijska sredstva u svim pogonskim razdobljima postrojenja.

(2) Financijska sredstva iz stavka 1. ovoga članka moraju pokrivati i plaćanje svih troškova zbrinjavanja radioaktivnog otpada koji nastaje zbog pogona postrojenja, zbrinjavanja istrošenog goriva i razgradnje nuklearnog postrojenja.

(3) Financijska sredstva iz stavka 1. ovoga članka nositelj uporabne dozvole za nuklearno postrojenje mora osigurati u visini svih troškova pogona i investicijskog održavanja uključujući i ulaganje u tehnološku obnovu i mjere nuklearne sigurnosti.

(4) Način osiguravanja financijskih sredstava, njihove visine i oblike jamstva te načine provođenja jamstva određuje Ministarstvo za svako nuklearno postrojenje, u postupku davanja suglasnosti za pogon nuklearnog postrojenja.

XIII. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 76.

Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona obavljaju inspektori i viši inspektori za radiološku i nuklearnu sigurnost Ministarstva (u daljnjem tekstu: inspektori).

Inspektori

Članak 77.

(1) Poslove inspektora u Ministarstvu mogu obavljati osobe koje su završile sveučilišni diplomski studij iz područja prirodnih, tehničkih i biotehničkih znanosti te iz područja biomedicine i zdravstva.

(2) Poslovi inspektora iz stavka 1. ovoga članka poslovi su s posebnim uvjetima rada.

(3) Protiv prvostupanjskog rješenja koje je donio inspektor nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Nadzor vezan uz posude pod tlakom, protupožarnu zaštitu i nuklearno osiguranje u nuklearnim postrojenjima i u građevinama s izvorima zračenja inspektori za radiološku i nuklearnu sigurnost provode u suradnji s tijelima državne uprave nadležnima za te poslove.

Službena iskaznica, značka i službena odora

Članak 78.

(1) Inspektor ima službenu iskaznicu i značku kojima dokazuje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Inspekcijske poslove osobe iz članka 76. ovoga Zakona mogu obavljati u službenoj odori ili civilnoj odjeći.

(3) Oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice, oblik i sadržaj značke, kao i vođenje upisnika o izdanim službenim iskaznicama i značkama iz stavka 1. ovoga članka te izgled, vrstu, trajanje i način uporabe službene odore iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Prava, obveze i ovlasti inspektora

Članak 79.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten fotografirati ili snimiti osobe, pregledati, fotografirati ili snimiti zgrade i druge građevine te sve prostorije i prostore u njima, luke, dokumentaciju, propisane očevidnike, opremu, osobe, sredstva rada i poslovanja koji su podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, vozila, poslovne knjige, videozapise, audiozapise, ugovore, isprave i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje nadzirane pravne ili fizičke osobe, uzimati izjave odgovornih osoba i iskaze svjedoka, obavljati uzorkovanja, a po potrebi koristiti i usluge istaknutih stručnjaka i pravnih osoba.

(2) Inspektor provodi inspekcijski nadzor u skladu sa stupnjevitim pristupom i godišnjim programom inspekcije za radiološku i nuklearnu sigurnost, uzevši u

obzir i dosadašnje rezultate inspekcijskog nadzora koji su provedeni nad odgovarajućom fizičkom ili pravnom osobom.

(3) Sažetak godišnjeg programa inspekcije za radiološku i nuklearnu sigurnost, a koji sadržava i važna saznanja iz inspekcijskih izvješća i izvješća o izvanrednom događaju, objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva.

Članak 80.

(1) Inspektor je dužan o provedbi neposrednog inspekcijskog nadzora obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu najkasnije dva dana prije početka inspekcijskog nadzora, ako je dostupna.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, inspektor može obaviti inspekcijski nadzor bez prethodne najave u slučaju postojanja razloga za hitno postupanje, ali je dužan o provedbi neposrednog inspekcijskog nadzora i svojoj nazočnosti obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu.

(3) U slučaju odsutnosti osoba iz stavka 2. ovoga članka inspektor je obavezan o svojoj nazočnosti obavijestiti radnika koji je zatečen kod nadzirane pravne ili fizičke osobe ili člana obitelji.

(4) Inspektor je ovlašten u postupku nadzora zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih utvrđuje identitet osobe (osobna iskaznica, putovnica i sl.), a osobe koje podliježu inspekcijskom nadzoru ili fizičke osobe koje su zatečene na mjestu inspekcijskog nadzora obvezne su na zahtjev inspektora dati mu takvu ispravu.

Članak 81.

(1) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je obavezan sastaviti zapisnik.

(2) Jedan primjerak zapisnika iz stavka 1. ovoga članka obvezno se uručuje stranki kod koje je izvršen inspekcijski nadzor.

(3) O obavljenim nadzorima inspektor je obavezan voditi očevidnik.

Članak 82.

(1) Nadzirane pravne i fizičke osobe obvezne su inspektoru omogućiti nesmetano obavljanje inspekcijskoga nadzora i uvjete za neometan rad.

(2) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su na zahtjev inspektora, u roku koji on odredi, dostaviti točne i potpune podatke, obavijesti i materijale te poslovnu dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskoga nadzora i eventualno daljnje vođenje postupka.

(3) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su na zahtjev inspektora privremeno obustaviti poslovanje u nadziranoj građevini za vrijeme trajanja inspekcijskoga nadzora, ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti nadzor, odnosno utvrditi činjenično stanje.

Članak 83.

Ako inspektor tijekom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi povredu propisa iz djelokruga drugog tijela državne uprave, obavezan je o tome bez odgode izvijestiti drugo nadležno tijelo iz čijeg djelokruga je utvrđena povreda propisa.

Članak 84.

- (1) Inspektor je obavezan pokrenuti postupak inspekcijskog nadzora kad utvrdi ili sazna da je s obzirom na postojeće činjenično stanje ugrožen javni interes, pri čemu je obavezan uzeti u obzir eventualne predstavke.
- (2) Inspektor je obavezan razmotriti predstavku pravne ili fizičke osobe koja se odnosi na nadzor iz njegove nadležnosti i o poduzetim radnjama i mjerama pisano obavijestiti podnositelja.
- (3) Podaci o podnositelju predstavke iz stavka 2. ovoga članka smatraju se tajnim podacima.

Članak 85.

- (1) Inspektor je ovlašten u obavljanju inspekcijskog nadzora, do donošenja pravomoćne odluke o prekršaju, odnosno pravomoćne presude o počinjenom kaznenom djelu, privremeno oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili kaznenom postupku mogu poslužiti kao dokaz. Pravna ili fizička osoba je dužna, na zahtjev inspektora, predati zatraženu dokumentaciju i predmete ako postoji opravdana sumnja da je njima počinjen prekršaj ili kazneno djelo.
- (2) Pravnoj ili fizičkoj osobi, kojoj su oduzeti dokumentacija i/ili predmeti, izdaje se potvrda s točno naznačenom oduzetom dokumentacijom i/li predmetima, po vrsti i količini.
- (3) Inspektor je obavezan u roku od osam dana od izvršenoga privremenog oduzimanja dokumentacije i/ili predmeta podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka i nadležnom sudu predati privremeno oduzetu dokumentaciju i/ili predmete, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.
- (4) S privremeno oduzetom dokumentacijom i/ili predmetima, do predaje nadležnom sudu, inspektor ne može raspolagati (uništiti, prodati, darovati i sl.), osim ako posebnim propisom nije drukčije određeno.
- (5) Troškove nastale oduzimanjem iz stavka 1. ovoga članka snosi nadzirana pravna ili fizička osoba.

Članak 86.

- (1) Ako inspektor u obavljanju inspekcijskoga nadzora utvrdi da je povrijeđen Zakon ili drugi propis, obavezan je rješenjem narediti otklanjanje utvrđene nepravilnosti određujući rok u kojem se nepravilnost mora otkloniti, ako je isto moguće postići uz redovito obavljanje djelatnosti, na trošak nadzirane pravne ili fizičke osobe.
- (2) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem u slučaju povrede zakona ili drugog propisa izriče mjeru zabrane uporabe radnih i pomoćnih prostorija, odnosno prostora, postrojenja, uređaja i opreme za obavljanje djelatnosti, kao i zabranu rada osoba ako nisu ispunjeni svi propisani uvjeti.
- (3) Ako je ovim Zakonom ili drugim propisom određeno da se za utvrđenu nepravilnost primjenjuje upravna mjera, inspektor je dužan rješenjem izreći tu mjeru.

Članak 87.

- (1) Ako inspektor utvrdi povredu zakona ili drugih propisa, može donijeti rješenje i bez saslušanja stranke.

(2) Inspektor će rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijeti najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama presudnim za donošenje rješenja. Nedonošenje rješenja do tog roka ne isključuje obvezu njegova donošenja.

Članak 88.

(1) U provedbi inspekcijskoga nadzora inspektor je ovlašten nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi, dok ne otkloni utvrđene nedostatke, usmenim rješenjem privremeno zabraniti uporabu radnih i pomoćnih prostorija, odnosno prostora, postrojenja, uređaja, pribora i opreme za obavljanje djelatnosti, kao i rad osoba i odmah pristupiti izvršenju rješenja u skladu s odredbom članka 89. stavka 1. ovoga Zakona, bez donošenja posebnoga akta o dozvoli izvršenja rješenja u sljedećim slučajevima:

1. kada postoji opasnost ili sumnja na opasnost za zdravlje ili život ljudi koja zahtijeva da se određena mjera osiguranja poduzme odmah, bez odgađanja
2. kada postoji opasnost ili sumnja na opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja dokaza, ako se mjera osiguranja ne poduzme odmah
3. neispunjavanja propisanih uvjeta, a koji se ne mogu ispuniti uz redovito obavljanje djelatnosti
4. grubih propusta u tehnološkom procesu.

(2) Na zahtjev stranke pisani otpravak izrečenoga usmenog rješenja izdat će se u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

(3) U provedbi inspekcijskog nadzora nad djelatnostima za koje je ovim Zakonom propisano da se upisuju u evidenciju Ministarstva i/ili da se za obavljanje istih prethodno mora pribaviti odobrenje ili rješenje Ministarstva, inspektor je ovlašten nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi, dok ne otkloni nedostatke, usmenim rješenjem privremeno zabraniti obavljanje te djelatnosti i odmah pristupiti izvršenju rješenja, sukladno odredbi članka 89. stavka 1. ovoga Zakona, bez donošenja posebnog akta o dozvoli izvršenja rješenja u sljedećim slučajevima:

1. ako se djelatnost obavlja bez upisa u evidenciju Ministarstva
2. ako se djelatnost obavlja bez odobrenja ili rješenja Ministarstva.

Članak 89.

(1) Izvršno rješenje inspektora kojem je predmet nenovčana obveza i koje se prema naravi obveze može izvršiti neposrednom prisilom, izvršit će se pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme ili na drugi pogodan način.

(2) Ako se rješenje ne može izvršiti u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, inspektor će prinuditi izvršenika na ispunjenje obveze novčanim kaznama.

(3) Novčana kazna koja se na temelju stavka 2. ovoga članka izriče prvi puta, izriče se u iznosu od 1320,00 eura za nadziranu pravnu, a u iznosu od 660,00 eura za nadziranu fizičku osobu. Svaka kasnija novčana kazna izriče se u istom iznosu.

(4) Ako se inspektora ometa ili postoji opravdana sumnja da bi moglo doći do ometanja u postupku izvršenja rješenja, on može zatražiti pomoć policije.

(5) Ako pravna i/ili fizička osoba ne plati izrečenu kaznu u ostavljenome roku, kazna će se naplatiti preko tijela nadležnog za to.

(6) Ako pravna i/ili fizička osoba inspektoru, radi obavljanja inspekcijskog nadzora, onemogućiti ulazak u prostor u kojemu obavlja djelatnost ili postoji sumnja da u njemu obavlja djelatnost te postoje osnove sumnje da postupka protivno propisima u nadležnosti inspektora, inspektor će od nadležnoga suda zatražiti izdavanje pisanog naloga za pretragu tog prostora po žurnom postupku.

(7) Nadležni sud će o zahtjevu iz stavka 6. ovoga članka riješiti u roku od jednog dana od primitka tog zahtjeva.

(8) Ako se naređena mjera sastoji u izvršenju radnje, a pravna ili fizička osoba koja je obvezna izvršiti tu radnju istu propusti izvršiti u određenom roku i na određeni način, nadležni inspektor može ovu radnju izvršiti neposredno ili putem drugih tijela i osoba. Troškove izvršenja naređene mjere iz ovoga stavka snosi pravna ili fizička osoba koja je bila obvezna izvršiti ovu mjeru. Inspektor može od pravne ili fizičke osobe iz ovoga stavka zatražiti da unaprijed položi novčani iznos za troškove izvršenja rješenja iz ovoga stavka.

(9) Ako je stranka u postupku inspekcijskog nadzora nepoznata ili nepoznatog boravišta, rješenje, odnosno zaključak dostavlja se stavljanjem na oglasnu ploču Ministarstva. Obavijest o tome objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva.

(10) Rješenje, odnosno zaključak u slučaju dostave iz stavka 9. ovoga članka smatra se dostavljenim istekom osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči.

Članak 90.

(1) Ako inspektor utvrdi da je povredom propisa učinjen prekršaj obavezan je s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera najkasnije u roku od tri mjeseca od završenog inspekcijskog nadzora podnijeti optužni prijedlog nadležnom sudu radi pokretanja prekršajnog postupka.

(2) Sud kojemu je podnesen optužni prijedlog, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, obavezan je o ishodu postupka obavijestiti podnositelja optužnog prijedloga.

Članak 91.

Inspektor je u obavljanju inspekcijskoga nadzora samostalan te vodi postupak, donosi upravne akte i poduzima mjere u okviru prava, obveza i ovlasti utvrđenih ovim Zakonom i/ili drugim propisima.

XIV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršaji

Članak 92.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6630,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. obavlja djelatnost bez odobrenja ili rješenja Ministarstva o registraciji (članak 9. stavak 1., članak 13. stavak 1. i članak 50. stavak 1.)
2. obavlja radne aktivnosti ne poštujući propisane uvjete (članak 9. stavak 5.)

3. ne najavi Ministarstvu namjeru obavljanja djelatnosti kao i iskapanja ruda ili izdvajanja i konverzije uranija i torija te smještanje radioaktivnog otpada iznad ili ispod površine zemlje bez namjere ponovnog povrata pohranjenog u roku od najmanje dvije godine od planiranog početka obavljanja djelatnosti, odnosno aktivnosti (članak 12.)
4. pusti nuklearno postrojenje u pokusni rad bez suglasnosti ministra (članak 17. stavak 2.)
5. počne ili prekine pogon nuklearnog postrojenja, počne ili završi razgradnju nuklearnog postrojenja bez prethodne suglasnosti ministra (članak 18. stavak 1.)
6. ne osigura provedbu mjera radiološke i nuklearne sigurnosti i nuklearnog osiguranja (članak 20.)
7. uvozi, izvozi, prevozi i provози izvore ionizirajućeg zračenja, posebnu opremu te radioaktivni otpad, istrošeno nuklearno gorivo, iskorištene izvore bez odobrenja, odnosno dozvole Ministarstva (članak 21. stavak 1.)
8. poslove koji bi ih činili izloženim radnicima tijekom obučavanja ili obrazovanja obavljaju osobe koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja, a koje su mlađe od 18 godina, ali starije od 16 godina (članak 25.)
9. ne upozori izloženu radnicu, vanjsku izloženu radnicu i osobu koja se obučava ili obrazuje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja na potrebu ranog obavješćivanja u slučaju trudnoće vezano uz rizik izlaganja ploda ionizirajućem zračenju te u slučaju namjere dojenja vezano uz rizik izlaganja dojenčeta ionizirajućem zračenju kao posljedici unošenja radionuklida ili radioaktivnog onečišćenja tijela (članak 26. stavak 1.)
10. nakon što ju izložena radnica, vanjska izložena radnica ili osoba koja se obučava ili obrazuje za rad u području izloženosti obavijesti o svojoj trudnoći, ne osigura izloženoj radnici, vanjskoj izloženoj radnici ili osobi koja se obučava ili obrazuje za rad u području izloženosti uvjete rada takve da ekvivalentna doza za plod bude toliko niska koliko je to razumno moguće postići, s minimalnom vjerojatnosti da ekvivalentna doza za plod do kraja trudnoće dosegne 1 mSv (članak 26. stavak 2.)
11. trudnici ne osigura uvjete rada propisane ovim Zakonom ili ženi koja doji ne omogući rad na radnom mjestu na kojem ne postoji mogućnost radioaktivnog onečišćenja (članak 26. stavci 2. i 3.)
12. na radnim mjestima na kojima postoji znatan rizik od unošenja radionuklida ili radioaktivnog onečišćenja tijela rade žene koje doje (članak 26. stavak 3.)
13. namjerno dodaje radioaktivne tvari u proizvodnju hrane, hrane za životinje, kozmetike, igračaka i osobnih ukrasa te uvozi ili izvozi takove proizvode (članak 37. stavak 1.)
14. prodaje i/ili stavlja na tržište potrošačke proizvode ako njihova uporaba nije opravdana ili ako nije udovoljeno uvjetima za izuzimanje (članak 37. stavak 4.)

15. ne osigura redovito, cjelovito i sustavno ocjenjivanje i provjeru mjera nuklearne sigurnosti postrojenja s povremenim sigurnosnim pregledima (članak 40. stavak 1.)
 16. ne izvješćuje redovito Ministarstvo o pogonu postrojenja (članak 41. stavak 1.)
 17. obavlja poslove iz članka 43. ovoga Zakona bez ovlaštenja Ministarstva ili protivno odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona (članak 43.)
 18. radioaktivni otpad, iskorištene izvore, odnosno istrošeno nuklearno gorivo ne zbrinjava na propisan način (članak 49. stavak 3. podstavak 1.)
 19. ne osigura da otpadne radioaktivne tvari nastaju u najmanjim mogućim količinama (članak 49. stavak 4.)
 - 19.a zatvori odlagalište bez suglasnosti Ministarstva (članak 50.a stavak 1.)
 - 19.b ne osigura provedbu programa praćenja stanja radioaktivnosti u okolišu nakon zatvaranja odlagališta, odnosno ne izvješćuje Ministarstvo o rezultatima ispitivanja praćenja radioaktivnosti okoliša nakon zatvaranja odlagališta na način i u rokovima koje je u postupku izdavanja suglasnosti za zatvaranje odlagališta propisalo Ministarstvo (članak 50.a stavak 4.)
 20. uveze, radioaktivni otpad, iskorišteni izvor ili istrošeno nuklearno gorivo, a koje nije nastalo u Republici Hrvatskoj (članak 53.)
 21. svojim djelovanjem prouzroči radioaktivno onečišćenje okoliša, prostorija, površina, predmeta i osoba radioaktivnim tvarima iznad granica utvrđenih pravilnikom ili zbog gubitka kontrole nad izvorom ili nekog drugog razloga prouzroči štetu, a ne provede sanaciju bez odgađanja (članak 63. stavak 1.)
 22. ne provede nuklearno osiguranje izvora ionizirajućeg zračenja, nuklearnih postrojenja i postrojenja za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora (članak 66. stavak 1.)
 - 22.a obavlja djelatnosti iz članka 66. stavka 2. bez odobrenog Plana nuklearnog osiguranja i svih njegovih izmjena (članak 66. stavak 3.)
 23. upotrebljava nuklearne materijale i posebnu opremu za konstrukciju nuklearnog oružja ili druge eksplozivne naprave ili za istraživanje i razvoj nuklearnog naoružanja ili sličnih uređaja (članak 67. stavak 1.)
 24. proizvodi, posjeduje ili koristi posebnu opremu bez dozvole Ministarstva (članak 67. stavak 2.)
 25. ne prijavi i/ili ne dozvoli pregled inspektorima Ministarstva i/ili ovlaštenim predstavnicima međunarodnih organizacija, ako ga oni obavljaju u skladu s međunarodnim sporazumima te ne surađuje s predstavnicima navedenih organizacija pri pregledu nuklearnih materijala i posebne opreme u skladu s međunarodnim sporazumima (članak 67. stavak 4.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 6630,00 eura.

Članak 92.a

Novčanom kaznom od 790,00 do 1320,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja podliježe inspekcijskom nadzoru ili fizička osoba zatečena na mjestu inspekcijskog nadzora, ako na traženje inspektora ne predloži na uvid javnu ispravu na temelju koje se može provjeriti i utvrditi njezin identitet (članak 80. stavak 3.).

Članak 93.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5970,00 do 10.610,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. u slučaju izmjena uvjeta pod kojima je dano odobrenje ili rješenje o registraciji Ministarstva iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona, nositelj odobrenja o istome ne obavijesti Ministarstvo u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana nastupanja izmjena (članak 9. stavak 9.)
2. u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nositelj odobrenja i korisnik o istome ne obavijesti Ministarstvo u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana prestanka obavljanja djelatnosti (članak 9. stavak 10.)
3. pravni sljednik nositelja odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili korisnika u roku od 15 dana od dana upisa u registar trgovačkog suda ili drugog odgovarajućeg registra o istome ne obavijesti Ministarstvo u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana nastupanja izmjena i/ili ne priloži dokaze o tome (članak 9. stavak 11.)
4. u slučaju ostvarivanja posjedništva ili vlasništva nad izvorom ionizirajućeg zračenja bez obzira na svrhu ili namjenu posjedovanja ili vlasništva istoga u roku od 15 dana od dana ostvarivanja posjedništva ili vlasništva ne prijavi taj izvor ionizirajućeg zračenja za upis u središnji registar koji se vodi pri Ministarstvu na propisan način (članak 9. stavak 12.)
5. o prestanku korištenja, otuđenju, premještanju, uskladištenju ili pohrani izvora ionizirajućeg zračenja u roku od 15 dana u pisanom obliku ne obavijesti Ministarstvo s naznakom naziva i adrese pravne ili fizičke osobe, tijela državne uprave ili tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave kod koje se izvor ionizirajućeg zračenja nalazi ili naziva i adrese novog smještaja, a u slučaju radioaktivnog izvora i ne priloži potvrdu Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada o preuzimanju radioaktivnog izvora ili izjavu krajnjeg korisnika o preuzimanju radioaktivnog izvora, odnosno presliku jedinstvene carinske deklaracije (članak 9. stavak 13.)
6. koristi izvor ionizirajućeg zračenja protivno načelima radiološke sigurnosti (članak 23.)
7. ne osigura da ozračenje pojedinog stanovnika, izloženog radnika, određenih organa ili tkiva čovjekova tijela, osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja bude niže od propisane granice (članak 24.)
8. ne izradi preporučeno dozno ograničenje za izložene radnike ili vanjske izložene radnike (članak 24. stavak 2.)

9. obavlja djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja na način da ozračenje izloženih radnika i vanjskih izloženih radnika kontinuirano premašuje preporučeno dozno ograničenje iz članka 24. stavka 2. ovoga Zakona (članak 24. stavak 3.)
10. ne provodi mjere zaštite osoba izloženih medicinskom ozračenju sukladno odredbama pravilnika iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona (članak 27. stavak 2.)
11. provodi nemedicinsko ozračenje osoba protivno propisanim uvjetima i/ili ne provodi propisane mjere zaštite osoba izloženih nemedicinskom ozračenju (članak 27.a)
12. ne osigura mjerenje osobnog ozračenja izloženih radnika, vanjskih izloženih radnika ili polaznika (članak 28. stavci 1. i 3., članak 33. stavak 1. podstavak 2. i članak 37.b stavak 1.)
13. u području izloženosti rade ili se za rad u području izloženosti obrazuju osobe bez prethodnog zdravstvenog pregleda ili koje ne udovoljavaju zdravstvenim uvjetima (članak 29. stavci 1. i 2.)
14. provodi provjeru zdravstvene sposobnosti izloženih radnika, učenika i studenata te izloženih pripravnika bez ovlaštenja ministra nadležnog za zdravstvo (članak 30.)
15. upišu kandidate koji ne ispunjavaju propisane uvjete (članak 31. stavak 2.)
16. ne osigura provjeru zdravstvene sposobnosti izloženih radnika i osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja (članak 33. stavak 1. podstavak 1.)
17. ne osigura ispitivanje izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada te mjerenje propisanih parametara (članak 33. stavak 1. podstavak 5.)
18. ne osigura program osiguranja kvalitete i/ili njegovo provođenje (članak 33. stavak 1. podstavak 6. i članak 46. stavak 2.)
19. ne osigura osobna zaštitna sredstva i zaštitnu opremu za izložene radnike te redovitu provjeru ispravnosti tih sredstava (članak 33. stavak 1. podstavak 8.)
20. ne osigura redovito umjeravanje i provjeru ispravnosti mjernih instrumenata te načina njihova korištenja (članak 33. stavak 1. podstavak 9.)
21. ne osigura provjeru radioaktivnog onečišćenja osoba, predmeta, okoliša, prostorija i zraka u prostorijama u kojima se obavljaju djelatnosti ili su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja (članak 33. stavak 1. podstavak 10.)
22. ne označi područje posebnog nadgledanja i u njemu ne provodi posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja te ne kontrolira i/ili ne ograniči pristup u područje posebnog nadgledanja (članak 33. stavak 1. podstavak 16.)
23. ne osigura zabranu rada i provedbu zabrane rada u području izloženosti izloženim radnicima, vanjskim izloženim radnicima i osobama koje se obučavaju ili obrazuju za rad u području izloženosti koje ne udovoljavaju zdravstvenim uvjetima i koje nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera ra-

- diološke sigurnosti i posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja ako rukuju istima (članak 33. stavak 1. podstavak 17.)
24. ne osigura zabranu rada i provedbu zabrane rada radnicima koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja, ali se ne smatraju izloženim radnicima, a koji nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti i posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja (članak 33. stavak 1. podstavak 18.)
25. ne informira izloženog radnika o opasnostima za zdravlje od ionizirajućeg zračenja u njegovu radu i/ili o općenitim postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza koje treba poduzeti i/ili o postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza povezanim s operativnim i radnim uvjetima djelatnosti, kao i svake vrste radnog mjesta ili posla koji im mogu biti dodijeljeni i/ili o važnosti sukladnosti s tehničkim, medicinskim i propisanim uvjetima (članak 33. stavak 2.)
26. na propisan način i u propisanom roku ne izvještava Ministarstvo (članak 34., članak 39. stavak 3., članak 40. stavak 2., članak 41. stavak 1., članak 63. stavak 3., članak 72. stavak 3.)
27. ne osigura da izloženi radnici tijekom rada provode sve propisane i uobičajene mjere samozaštite od ionizirajućeg zračenja, kao i zaštite drugih osoba, koriste zaštitnu opremu i uređaje za mjerenje osobnoga ozračenja te koriste sve druge potrebne mjere za zaštitu od ionizirajućeg zračenja (članak 35.)
28. ne imenuje osobu odgovornu za zaštitu od ionizirajućeg zračenja odgovarajućeg stručnog obrazovanja (članak 36. stavak 2.)
29. obavlja poslove radiološke sigurnosti bez ovlaštenja Ministarstva ili protivno odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona (članak 42. stavci 1. i 3.)
30. izvorima ionizirajućeg zračenja rukuju radnici koji nemaju posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja (članak 47. stavak 1.)
31. izloženi radnici i radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti (članak 47. stavak 2. i članak 33. stavak 1. podstavak 3.)
32. izloženi radnici i radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja periodično ne obnavljaju znanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti (članak 47. stavak 4.)
33. ne izradi Plan i program mjera za slučaj izvanrednog događaja (članak 61. stavak 1.)
34. ne vodi propisane očevidnike (članak 72. stavak 1.)
35. ne vodi očevidnike sukladno propisanim uvjetima (članak 72. stavak 3.)
36. ne izvrši naređene mjere iz članka 86. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 1990,00 eura.

Članak 94.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 7960,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne dostavi Ministarstvu obavijest o namjeri propisanog sadržaja (članak 8.a stavci 1. i 2.)
2. ne nadzire područje nadgledanja na propisan način i/ili ne primjenjuje propisana posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja u području posebnog nadgledanja i/ili ne kontrolira i/ili ne ograničava pristup istom na propisan način (članak 32. stavak 2.)
3. ne klasificira radnike na propisan način ili ih klasificira protivno propisanom načinu (članak 33. stavak 1. podstavak 14.)
4. ne osigura označavanje područje nadgledanja i nadziranje tog područja radi zaštite od ionizirajućeg zračenja na propisan način (članak 33. stavak 1. podstavak 15.)
5. ne osigura označavanje područja posebnog nadgledanja i/ili u tom području ne osigura provođenje posebnih pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja te kontroliranje i/ili ograničavanje pristupa tom području na propisan način (članak 33. stavak 1. podstavak 16.)
6. namjerno dodaje radioaktivne tvari u proizvodnji hrane, hrane za životinje, kozmetike, igračaka i osobnih ukrasa te uvozi ili izvozi takve proizvode (članak 37. stavak 1.)
7. provodi djelatnosti kojima se vrši aktivacija materijala koji se koriste u igračkama i osobnim ukrasima, a koja će rezultirati povećanjem aktivnosti koja se u vrijeme proizvodnje ili u vrijeme stavljanja na tržište tih proizvoda ne može zanemariti sa stajališta zaštite od ionizirajućeg zračenja te uvozi ili izvozi takve proizvode (članak 37. stavak 3.)
8. ne osigura provođenje programa skupljanja i analiziranja pogonskih iskustava nuklearnog postrojenja (članak 39. stavak 1.)
9. ne osigura dovoljan broj kvalificiranih radnika s odgovarajućim obrazovanjem, osposobljenim i dodatno školovanim za obavljanje svih nuklearnih djelatnosti koje se obavljaju u postrojenju i provođenje mjera nuklearne sigurnosti za sva pogonska razdoblja nuklearnog postrojenja (članak 48. stavak 1.)
10. poslove i zadatke upravljanja tehnološkim procesom u nuklearnom postrojenju i nadzora nad tim upravljanjem obavljaju radnici koji ne ispunjavaju propisane uvjete vezano uz stručnu osposobljenost (članak 48. stavak 2.)
11. zaposli radnika koji ne ispunjava uvjete vezane uz stručnu osposobljenost (članak 48. stavak 2.)
12. ne osigura redovito obnavljanje stručnog znanja kvalificiranih radnika te provjeru njihove osposobljenosti (članak 48. stavak 3.)
13. inspektoru ne omogućiti nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora ili ne osigura uvjete za neometan rad (članak 82. stavak 1.)

14. na zahtjev inspektora, u roku koji on odredi, ne dostavi podatke, obavijesti, materijale te poslovnu dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskoga nadzora i eventualno daljnje vođenje postupka ili ako dostavi netočne i nepotpune podatke, obavijesti, materijale te poslovnu dokumentaciju koji su potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora (članak 82. stavak 2.)

15. na zahtjev inspektora privremeno ne obustavi poslovanje u nadziranoj građevini za vrijeme trajanja inspekcijskoga nadzora, ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti nadzor, odnosno utvrditi činjenično stanje (članak 82. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1060,00 eura.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 95.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz članka 51. stavka 4. i članka 60. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske će do 1. kolovoza 2015. donijeti Nacionalni program iz članka 57. ovoga Zakona i o tome obavijestiti Europsku komisiju.

(3) Hrvatski sabor će do 1. kolovoza 2014. donijeti Strategiju iz članka 54. ovoga Zakona.

(4) Uredba o mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja te intervencijama u slučaju izvanrednoga događaja (»Narodne novine«, br. 102/12.) ostaje na snazi do donošenja uredbe iz članka 60. ovoga Zakona.

(5) Uredba o uvjetima te načinu zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih zatvorenih radioaktivnih izvora i izvora ionizirajućeg zračenja koji se ne namjeravaju dalje koristiti (»Narodne novine«, br. 44/08.) ostaje na snazi do donošenja pravilnika iz članka 49. stavka 8. i pravilnika iz članka 50. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 96.

Pravilnike iz članka 9. stavaka 3. i 5., članka 10. stavka 3., članka 11. stavaka 1. i 2., članka 13. stavka 3., članka 14. stavka 2., članka 15. stavka 3., članka 16. stavka 5., članka 17. stavka 5., članka 18. stavka 2., članka 21. stavaka 3. i 6., članka 22. stavka 2., članka 24., članka 27. stavka 2., članka 28. stavka 2., članka 29. stavka 4., članka 32. stavaka 2. i 3., članka 34., članka 37. stavaka 2. i 3., članka 40. stavka 2., članka 41. stavka 2., članka 42. stavka 3., članka 43. stavka 3., članka 45. stavka 2., članka 46. stavka 3., članka 47. stavka 6., članka 48. stavka 2., članka 49. stavka 8., članka 50. stavka 4., članka 52. stavka 3., članka 61. stavka 4., članka 63. stavka 2., članka 66. stavka 2., članka 67. stavka 5., članka 68., članka 72. stavka 3., članka 74. i članka 78. stavka 2. ovoga Zakona i ostale akte za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom ravnatelj Zavoda donijet će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 97.

Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 96. ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom ostaju na snazi:

1. Pravilnik o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja (»Narodne novine«, br. 80/13.)
2. Pravilnik o obrazovanju potrebnom za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja i primjenu mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja (»Narodne novine«, br. 63/11.)
3. Pravilnik o mjerenju osobnog ozračenja, ispitivanju izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada te o izvješćima i očevidnicima (»Narodne novine«, br. 41/12. i 89/13.)
4. Pravilnik o uvjetima za primjenu izvora ionizirajućeg zračenja u medicini i dentalnoj medicini (»Narodne novine«, br. 89/13.)
5. Pravilnik o granicama ozračenja (»Narodne novine«, br. 59/13.)
6. Pravilnik o fizičkom osiguranju radioaktivnih izvora, nuklearnog materijala i nuklearnih objekata (»Narodne novine«, br. 38/12.)
7. Pravilnik o praćenju stanja radioaktivnosti u okolišu (»Narodne novine«, br. 121/13.)
8. Pravilnik o uvjetima i mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja za obavljanje djelatnosti s električnim uređajima koji proizvode ionizirajuće zračenje (»Narodne novine«, br. 41/13.)
9. Pravilnik o uvjetima za projektiranje, gradnju te uklanjanje građevina u kojima su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja ili se obavljaju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja (»Narodne novine«, br. 99/08.)
10. Pravilnik o odobrenjima i dozvolama za uporabu i promet izvora ionizirajućeg zračenja (»Narodne novine«, br. 71/12. i 89/13.)
11. Pravilnik o načinu uklanjanja radioaktivnog onečišćenja, zbrinjavanja radioaktivnog izvora, odnosno poduzimanja svih drugih prijeko potrebnih mjera radi smanjenja štete za ljude i okoliš ili uklanjanja daljnjih rizika, opasnosti ili šteta (»Narodne novine«, br. 53/08.)
12. Pravilnik o obavljanju nuklearne djelatnosti (»Narodne novine«, br. 74/06.)
13. Pravilnik o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati stručne organizacije za obavljanje određenih poslova iz područja nuklearne sigurnosti (»Narodne novine«, br. 74/06.)
14. Pravilnik o uvjetima nuklearne sigurnosti i zaštite za smještaj, projektiranje, gradnju, uporabu i razgradnju objekta u kojem se obavlja nuklearna djelatnost (»Narodne novine«, br. 71/08.)
15. Pravilnik o ovlašćivanju stručnih tehničkih servisa za obavljanje stručnih poslova zaštite od ionizirajućeg zračenja (»Narodne novine«, br. 72/11.)
16. Pravilnik o načinu i postupku nadzora prilikom uvoza ili izvoza materijala za koji postoji opravdana sumnja da je onečišćen radionuklidima ili sadrži radioaktivne izvore (»Narodne novine«, br. 114/07.)

17. Pravilnik o tajnosti podataka Državnog zavoda za nuklearnu sigurnost (»Narodne novine«, br. 15/09.)
18. Pravilnik o uvjetima i mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja za obavljanje djelatnosti s radioaktivnim izvorima (»Narodne novine«, br. 41/13.)
19. Pravilnik o visini naknada, vrstama i visini dodatnih troškova te načinu plaćanja za poslove koje obavlja Državni zavod za zaštitu od zračenja (»Narodne novine«, br. 89/09.)
20. Pravilnik o službenoj iskaznici i znački inspektora za radiološku i nuklearnu sigurnost (»Narodne novine«, br. 28/11.)
21. Pravilnik o opsegu i sadržaju Plana i programa mjera za slučaj izvanrednog događaja te izvješćivanja javnosti i nadležnih tijela (»Narodne novine«, br. 123/12.)
22. Pravilnik o nadzoru i kontroli prekograničnog prijevoza radioaktivnog otpada i istrošenog goriva (»Narodne novine«, br. 11/13.)
23. Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja i oduzimanja odobrenja za ambalažu za prijevoz radioaktivnih i nuklearnih materijala (»Narodne novine«, br. 42/13.).

Članak 98.

Ovlaštene stručne tehničke organizacije obvezne su uskladiti svoj rad i poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a u protivnom pokrenut će se postupci radi ukidanja ovlaštenja.

Članak 99.

Nositelji odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearne djelatnosti ili djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora ili istrošenog nuklearnog goriva obvezni su uskladiti svoj rad i poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a u protivnom pokrenut će se postupci radi ukidanja ovlaštenja.

Članak 100.

Brisan.

Odredba članka 100. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 39/2015.

Članak 101.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (»Narodne novine«, br. 28/10.).

Članak 102.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 39/2015

Članak 21.

Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško obvezan je svoj statut uskladiti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 22.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 23.

Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 24.

Vijeće za nuklearnu sigurnost osnovano na temelju članka 25. Zakona o nuklearnoj sigurnosti (»Narodne novine«, br. 173/03.) prestaje s radom na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 25.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 130/2017

Članak 51.

Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja radnu aktivnost, djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja ili posjeduje izvor ionizirajućeg zračenja ili obavlja djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora, a koje nije izuzeto od obveze dostavljanja obavijesti o namjeri sukladno članku 6. stavku 2. ovoga Zakona, obvezno je Zavodu dostaviti obavijest o namjeri u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 52.

(1) Pravilnike iz članaka 6., 7., 9., 14., 17., 21., 24., 28., 30., 31., 32. i 39. ovoga Zakona ravnatelj Zavoda će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Akcijski plan iz članka 30. ovoga Zakona ravnatelj Zavoda će donijeti u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Dokument Prijetnja predviđena projektnom osnovom iz članka 31. ovoga Zakona ravnatelj Zavoda će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 53.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 118/2018**Članak 76.**

Provedbene propise donesene na temelju Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (»Narodne novine«, br. 141/13., 39/15. i 130/17.) ministar unutarnjih poslova uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od njegova stupanja na snagu.

Članak 77.

Provedbene propise na temelju Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (»Narodne novine«, br. 141/13., 39/15. i 130/17.) koji nisu doneseni u rokovima propisanim odredbama toga Zakona ministar unutarnjih poslova donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 78.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2019.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 21/2022**Članak 11.**

Ministar unutarnjih poslova uskladit će Pravilnik o zbrinjavanju radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora (»Narodne novine«, br. 12/18.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a Pravilnik o nuklearnom osiguranju (»Narodne novine«, br. 38/18.) u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 114/2022**Članak 6.**

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.